

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás

1959. november 18.

6 óra - perc

A rendőrség felhívása

1

1959. november 18.

A Budapesti Rendőrfőkapitányság felhívja azokat a teher- és személygépkocsi-, motorkerékpár- és autóbussz-vezetőket, akik november 11-én 20 óra és november 12-én reggel 6 óra közötti időben a Csepelről Tökölre vezető... úton akár Csepel, akár Tököl felé közlekedtek, közölgjék a Budapesti Rendőrfőkapitányság betörési alosztályával, hogy a műút mentén levő cementárúgyár, téglagyár vagy temető környékén láttak-e vagy vettek-e fel kocsijukra olyan személyt, vagy személyeket, akiknél bőrönd, zsák, kitömött aktatáska, vagy egyéb csomag volt. Telefonszám: 123-456, 12-41 mellék.
/MTI/

-0-0-0-0-

Német műszaki könyvek kiállítása

2

1959. november 18.

November 21-én, szombaton 11 órakor nyílik meg a Technika Házában a berlini Verlag Technik könyv- és folyóirat kiállítása. Az új német műszaki és természettudományi irodalom termésének javát mutatják be a kiállításon, amely november 28-ig, naponta 11 órától 19 óráig lesz nyitva. A könyveket és a folyóiratokat a helyszínen meg lehet rendelni.
/MTI/

-0-0-0-

Terepszemlet tartott, utána ellopta a kirakatból az órákat

3

1959. november 18.

Szabó János kőművessegéd a Thököly út 6. szám előtt az egyik este az órasüzlet kirakatában szemrevételezte az órákat és elhatározta, hogy ellopja azokat. A műhelybe be-tért és a kisiparosnak azt mondta, hogy a közelben lakik, s szeretné, ha stopperóráját még aznap megjavítaná, majd távo-zott. Az óraszemesztő röviddel ezután hazament. Szabó János ezután állatkecskával kinyitotta a kirakatot záró lakatokat, az ott levő órákat kiemelte, majd eladta. Az óratolvajt, aki más bűncselekményeket is elkövetett, egyévi börtönre ítélte a Központi Rendületi Biróság. /MTI/

-0-0-0-

Művészettel az alkotó béke szolgálatában - november 29-én kezdődik a magyar művészek békedemonstrációjának

4

1959. november 18.

A Művészeti Szakszervezetek Szövetsége mellett működő, művészekből álló békebizottság nagyszabású békedemonstrációt tart. A megnyitó ünnepséget a Pészek-klubban rendezik november 29-én, tehát a VII. pártkongresszus megnyitásának előestéjén. A megnyitón Darvas József, az Országos Békebizottság és az Írószövetség elnöke mond beszédet. Az eston kiváló művészek lépnek fel, a műsor szövegrészét Vészi Endre írja, s Ruttkai Éva mondja el. Ugyanazon a napon, s ugyanott nyílik meg a képzőművészek és a fotóművészek tere, a béke gondolatát megjelenítő művekből.

Ünnepi eseményekre kerül sor a többi művészklubban is. A Rátkai Márton Színészklub a fiatal művészek hasonló megmozdulásainak színhelye lesz. December 9-én itt nyitják meg a fiatal képzőművészek béke-kiállítását, aznap este pedig a fiatal színészek és zeneművészek közös előadást rendezik meg. Az Állami Operaház klubjában a színházak művészeivel találkozhatnak Operaházunk tagjai, a műsort itt a színészek adják. Ennek időpontja valószínűleg december 7-én. Ünnepi műsort adnak a Zeneművészek Háza klubjában is. /MTI/

-0-0-0-

Megkezdtek a nagyteljesítményű vegyipari gépek gyártását a Lampartban

5

1959. november 18.

A KGST-országok közötti megállapodások szerint hazánkban nagy fellendülés előtt áll a vegyipari gépgyártás. A magyar gépipar a második ötéves terv időszakában a hazai igényeken kívül jelentős külföldi rendeléseket is kielégít. A Lampartban már ebben az évben 32 százalékkal több autoklavot és egyéb vegyipari berendezést készítenek, mint tavaly, s gyártmányaiknak nagy része új, az eddiginél korszerűbb.

/folyt.köv./

/Megkezdtek a nagyteljesítményű...folyt./

A gyár dolgozói igen büszkék arra, hogy már az új égetőkamének felépítése előtt, egyik meglevő kamencéjük átalakításával elkészítették eddigi legnagyobb teljesítményű, 3000 literes vegyipari gépüket, amely elsősorban a nagyüzemi gyógyszergyártáshoz nyújt nagy segítséget. A gép tervezését és kivitelezését egyaránt, mint a kongresszusi verseny legnagyobb eseményét tartják nyilván a gyárban. Az újfajta autoklavot úgy kellett megtervezni, hogy a korlátozott műszaki lehetőségek ellenére minden eddiginél nagyobb legyen a teljesítőképessége. Erre csak egy megoldás kínálkozott, hogy a gép a szokásostól eltérően nem két részben készül, hanem már a gyártás kezdetétől egyetlen hatalmas test, amelynek belső térségét az eddiginél gazdaságosabban ki lehet használni. Az új megoldásnak további előnye, hogy feleslegessé válnak a négy-ötméteres tartókarimák, ami a gyártást olcsóbbá teszi.

A minden oldalról zárt, csupán egy 35 centiméter átmérőjű nyílással rendelkező, gríashordóhoz hasonló gép első példányainak belső hegesztése és zománcozása igen nagy feladatot jelentett. Luka József és Antal János villamos hegesztők, Kohut József közműs, puhaj András homokfúvató, továbbá a zománczó munkások a gép belsejében órákig tartó munkával végezték el a meglehetősen nagy erőfeszítést és gondosságot igénylő feladataikat. A zománczásnak századmilliméternyi felületen sem szabad megszöknie, mert különben az autoklav nem áll ellen a savnak, lúgnak.

A gyár dolgozói kiváló munkát végeztek, az eddig elkészült három újfajta gép minősége kifogástalan, december végéig összesen tízet gyártanak a 3000 literes autoklavból. A sorozatgyártás már könnyebb lesz, mert különleges berendezés készül, amely a gép belsejében munka közben az eddigi pótmegoldásnál sokkal tökéletesebben hűti és tisztítja a levegőt. /MTI/

-0-0-0-0-

B 4. kiadás 1959. november 18. 6 óra 15 perc

A jövő héten megkezdik a szaloncukor árusítást - Tíz vagon csomagolt édesség Mikulásra

1959. november 18.

Színes köntösbe öltöztek az édesség és csemege üzletek. A kirakatokban a cukor- és csokoládéféle- ségek piros papírban, izlőses csomagolásban várják a vevő- ket. Az ipar és a kereskedelem az eddigieknél jobban készült fel a Mikulásra és karácsonyra. Mennyiségben több és minő- ségben jobb csokoládé, szaloncukor és különböző édesség ke- rül az üzletkébe. Mikulásra mintegy 10 vagonnyi vegyes édes- séget tartalmazó csomagokat árusítanak. Mutatósak és izlőses termékeket tartalmaznak. Nem lesz hiány üreges és tömör cse- koládéból sem, mert a tavalyihoz képest három vagonnal töb- bet, mintegy tíz vagonnal hoznak forgalomba.

A jövő héten megkezdik a szaloncukor árusí- tását is. A kereskedelem gondoskodik róla, hogy sehol ne legyen hiány. A szaloncukrot hat gyár készíti négyféle színű papírba csomagolva. Az idei karácsonyfákat gazdagon lehet majd felöltöztetni. Krémből készült, csokoládéba mártott és desszert-szaloncukorból lehet válogatni. Ezenkívül bő- séges lesz a választék olesó szaloncukorból is. Ismét kap- hatók a parafinnal bevont porcelánfigurák, habkarikák és különböző cukorfüggelék. Az üzletek készleteit növelik más édességfélelésekből is. Ebben a negyedévben több mint ezer vagon árut gyárt és hoz forgalomba az édességipar. /MTI/

-o-o-o-o-

Marton Endre, Arthur Millernek november 21-én bemutatásra kerülő drámájáról

7

1959. november 18.

A Nemzeti Színházban Arthur Miller az Ügynök halála című drámáját próbálják. A neves amerikai író világ- hírnévű drámájáról Marton Endre, a darab rendezője nyilatkozott az MTI munkatársainak:

/folyt.köv./

B 5. kiadás 1959. november 18. 7 óra - perc

/Marton Endre...folyt./

- Arthur Miller 1915-ben született Brooklyn- ban, már egyetemi éveiben hat színdarabot írt. Első nagy sikere az Édes Fiaim című dráma volt, ezzel a darabbal vált világhírűvé. A legtöbb irodalmi díjat az Ügynök ha- láláért kapta. Világsikert aratott A salemi boszorkányok című drámája is. Miller legtöbb drámája szülővárosát, az ottani emberek életét ábrázolja. Egy ilyen brooklyni törté- netet dolgoz fel ebben a darabban is, amely az Ügynök- ről, Willy Loman-ról és családjáról szól. Willy Loman, az amerikai átlag kispolgár, miután megöregszik, harmincöt évi munka után cege elbocsátja és megvonja tőle még a jutalmát is. Az Ügynök utolsó rohamra indul az életéért, családjáért, ami, hogy a kör bezárul körülötte, mégsem akarja elhinni, hogy kiverít kutyaként kell megsemmisülnie. Amikor már látja, nincs más kiút - hogy családja megkapja a 20.000 dolláros életbiztosítást - öngyilkos lesz.

- A darabot Miller igen érdekesen írta meg. A dráma útja: a valóságból az álomvilágba vezet és az álomvilágból vissza a valóságba. A drámában a jelen és a múlt találkozik a színpadon. A jelen, amely felidéz a múltat és a múlt, amelyben jövőjükről álmodoznak. Az ötlet rendkívül izgalmas szcenikai megoldást kíván a színpadon.

- A darab díszleteit Hincz Gyula, a jelmezeket Laczkovich Pirocska tervezte. Zenéjét Gyulai-Gál János szer- zette. A főbb szerepeket Timár József, - akinek tíz év után ez az első fellépése a Nemzetiben - Somogyi Ersei, Kálman György, Hollai Ferenc, Máthé Ersei, Kemény László, Balázs Samu és Soós Edit alakítja - mondta Marton Endre, a Nemzeti Színház főrendezője.

Arthur Miller drámáját november 21-én mu- tatják be a Nemzeti Színházban. /MTI/

-o-o-o-o-

B 6. kiadás 1959. november 18. 7 óra 25 perc

Magyarországon már minden rászoruló ingyenes orvosi ellátásban részesül - az állam és a társadalom egyaránt megbecsüli az öregeket

8

1959. november 18.

A Horthy-rendszerből 360 szegényházat és szegényszobát vettünk át - mintegy nyolcezer koldussal. Az ugynevezett szeretetházakat - annakidején egyházi és társadalmi adakozásból tartották fenn.

A felszabadulás óta az állam gondoskodik az öregekről és a munkaképtelenekről. A kormány jelentős összegeket fordított a szociális problémák megoldására. A szeretetházak helyére új típusú szociális otthonok kerültek. A hároméves terv alatt, az egykori földesuri kastélyokban a szociális otthonok egész sorát rendezték be és az otthonok létszáma csakhamar meghaladta a tízezret. Az ötéves terv újabb fejlődést eredményezett. Napjainkban a szociális otthonok befogadóképessége meghaladja a 18.000 főt. A második ötéves terv további fejlődést biztosít.

Rokamosan növekedett az ellátás színvonala is: 1955-ben az egy személyre jutó költség évi 5800 forint volt, ma pedig keréken 10.000 forint. 1955-ben az otthonok száz lakójára 11,6 alkalmazott jutott, 1957-ben 14,1, 1959-ben pedig 18 és a gondozói állásokat egyre nagyobb arányban töltik be szakképzett személyzettel. 1955 óta csaknem megkétszereződött, 99 millióról 180 millió forintra emelkedett a szociális otthonok fenntartási költsége.

Fülszolgálatos intézeteket tart fenn az állam a vakok és süketnémák számára. Ezekben az intézetekben az iskolai képzésen kívül szakmákat is tanulnak. Létrehozták a vakok és süketnémák szociális érdekvédelmi szervezetét is. Átképző szociális otthonok segítik a testi fogyatékosokat és a betegségből felgyógyultakat, hogy megtalálják a számukra alkalmas foglalkozást. Ennek nem csupán a gazdasági kihatása jelentős, hanem főleg az, hogy nem érzik magukat felelőtlennek a társadalomban, visszatér az önbizalmuk, örömet találnak az életben.

/Folyt.köv./

B 7. kiadás 1959. november 18. 8 óra - perc

/Magyarországon már minden...folyt./

Nem kevésbé jelentős az a gondozás, amelyben az állam az olyan elaggottakat, rokkantakat és betegeket részesíti, akiknek lakásuk van és nem szorulnak intézeti kezelésre. 1958 szeptember elsején 59.000 hadigondozott részesült rendszeres havi juttatásban. A legjobban rászoruló kategóriák juttatását 1958 decemberében felemelték. Ezenkívül ingyenes gyógyászati segélyesítő, ingyen orvosi és gyógyszerellátás, kórházi ápolás jár a hadigondozottaknak. Egészségügyi miniszteri rendelet biztosítja, hogy Magyarországon mindenki hozzáfusszon az ingyenes gyógykeeléshez és kórházi ápoláshoz, akkor is, ha nem tartozik a biztosítottak közé, de anyagi helyzete miatt nem tudja megfizetni a gyógyítás költségeit. Ilyenek az állami gondozott gyermekek és azok, akik rendszeresen kapnak közsegélyt, a hadigondozottakkal együtt ezeknek száma az idén megközelíti a százezret. Ezt az ugynevezett közgyógy-ellátást a tanácsok szociálpolitikai szervei egyéni elbírálás alapján más rászorultaknak is engedélyezhetik. Ilyen alapon további 50.000 ember részesül az állam terhére gyógy-ellátásban.

A rászorulóknak kifizetett havi segélyek 1958-ban 26 millió forintot tettek ki. Ezenkívül 9.600.000 forint rendkívüli segélyt is kifizettek olyan öregeknek, akik önhibájukon kívül, átmenetileg nehéz anyagi helyzetbe kerültek. Kezdeménybeni ékezet csaknem hétezeren kaptak. Ezeknek az öregeknek részére több hatósági főzőhelyet napközi otthonok alakítottak át, ahol elfogyaszthatják ebédjüket és elölthetik napjaikat. Jövőre 19 ilyen otthont akarnak berendezni.

A szociális gondozás elsősorban a tanácsok feladata, de nagymértékben veszik ki részüket ebből a munkából a különböző tömegszervezetek is. Az öregek fokozódó megbecsülését jelmi, hogy ország-szerte számos helyen megrendezik az öregek napját, vagy öregek és fiatalok találkozó-ját és így is kifejezik a társadalom szeretetét, tiszteletét.

/MTI/

-0-0-0-0-

/az öregek hetét

B 8 kiadás 1959 november 18 11 óra 50 perc

A munkásosztály helyzetéről szóló párthatározat szellemében fejlesztik Debrecen egészségügyét

14 1959 november 18

A munkásosztály helyzetéről szóló párthatározat végrehajtásának egészségügyi téren is jelentős eredményei vannak Debrecenben. A határozat szellemében bővítették az egészségügyi hálózatot, megszüntették a körzeti orvosi rendelők zsúfoltságát, egyesítették az orvosi körzeteket és az egészségvédelmi gondozóköroket. A lakosság kívánságára megvalósították a vasárnapi és az éjjeli orvosi ügyeletet. A körzeti orvosok munkájának megkönnyítésére - főképpen a munkásnegyedekben - bevezették a házi betegápolónői szolgálatot. A régihez képest lényegesen növelték az üzemorvosi rendelőórák számát. Hozszervezték a nővédelmi tanácsadót, amelynek hatáskörébe a nagykiterjedésű tanyavilágra is kiterjed. Elsősorban a termelőszövetkezetekben dolgozó nők részére tartanak előadásokat.

Az egészségügy fejlesztésének további feladatait is megjelölte a városi tanács egészségügyi osztálya. Egyik ilyen javaslata, hogy a második ötéves terv első évében új intézményt létesítsenek Debrecenben, amely magában foglalná a tbc gondozót, a központi onkológiai szűrőállomást és más egészségügyi intézeteket. Új szociális otthon építését, továbbá öt üzemi körzeti rendelő létrehozását is tervezik. A tanyaközpontokban levő körzeti orvosi rendelőkkel párhuzamosan tovább akarják szélesíteni a védőnői hálózatot és az egészségügyi tanácsadó szolgálatot. /MTI/

- o -

Párthatározat épít a Komárom megyei Tát lakossága

15

A dorogi iparvidék egyik nagy bányászkozségében, Táton, a lakosság segítségével párthatározat kezdtek meg. Létrehozásában csaknem az egész falurészt vesz. A falvászhoz mintegy száz kőműves ajánlotta fel társadalmi munkáját, s hasonló nagyarányu segítséget ígérték a környező bányák, üzemek dolgozóit, a község kisiparosait. Eddig mintegy négyezeren vettek részt a társadalmi munkában. A május 1-én elkészülő párthatározat klubszobája, előadóterme és olvasó helyisége a község egész lakosságának művelődését is szolgálja. /MTI/

- o -

B 9 kiadás 1959 november 18 12 óra 50 perc

Két hét alatt 420 ujitást adtak be az Egyesült Izzó kongresszusi ujitási hónapján

9

1959 november 18

Két hete kezdődött az Egyesült Izzóban a kongresszusi ujitási hónap. Két hét alatt 420 ujitást adtak be az üzem dolgozói; az előzetes becslések szerint ezek 90 százaléka elfogadható, s többszázszor forintos megtakarítást jelent. Az ujitásokat ebben a hónapban szép emléklappal ismerik el.

- Az ujitási hónapban - mondotta Somlai Oszkár ujitási osztályvezető - már eddig is számos olyan fizikai dolgozó javaslata került eléánk, aki azelőtt nem igen törte a fejét, hogyan lehetne jobban a munka. Az ujitások között szép számmal akad nő is, jóllehet, néhány hónapja inkább a foglaltságukra, otthoni kötelességeikre hívatkoztak, ha az ujitás szóba került. Persz Katalin és Komár Mária 16 évesek, csupán néhány hónapja tagjai a gyár nagy kollektívájának, s máris hasznos ujitást valósítottak meg. A javaslatok sok helyen megkönnyítik a napi feladatokat, elhárítják a termelés egy-egy akadályát. A fénescő gyártásban például sok gondot okoz,, rontja az eredményeket a spirál-törésből adódó szelvt. Ennek megszüntetésére egyszerre három ujitást is adtak be, amelyek közül a legjobbat rövidesen bevezetik, s ezzel milliók megtakarítást érnek el.

A javaslatot tevő többszáz dolgozó közül legeredményesebb a Lányi ujitóbrigád: a rádiócső gyár-csoporségben két hét alatt, művezetőiből és három műszerészből álló, jól képzett csoport kedden nyújtotta be a 17-ik ujitását. Tizenhatot már el is fogadtak. A csoport valamennyi tagjának külön-külön eddig is mintegy 15-20 ujitását tartják nyilván.

- A pártkongresszus tisztoletére határoztuk el - mondotta Fáhr Jenő brigádvezető - hogy egyesítjük négyünk tudását. Erre annál is inkább szükség volt, mert külön-külön foglalkoztunk ugyan néhány nehéz feladattal megoldásával, azonban lassan jutottunk előbbre. A brigád munkáját az üzemi ujitási feladattal határozza meg. Így például saját üzemi részére egy rádiócső-tisztító automata tervét dolgoztuk ki, s a gépet, amely 20 nő munkáját végzi el, megunk állítjuk össze. Másik javaslatunk a fénycsőgyártás egyetlen kézi műveletét automatizálja, s hat dolgozó munkáját szabadítja fel. /MTI/

- o -

B 10 kiadás 1959 november 18 11 óra 55 perc

Mikszáth-émlékbizottság alakult Salgótarjánban

1959 november 18

10

Kőgrádban - amelynek tájához Mikszáth Kálmán életének és munkásságának számos emléke fűződik - a jövő évben meggyezett megemlékezni az író halálának 50. évfordulójáról. Salgótarjánban a Hazaérti Népfront, a tanács és a társadalmi szervek vezetőiből Mikszáth-émlékbizottság alakult az évforduló előkészítésére. A megemlékezések egyik központja Horpács, a Palócföld egyik kis községe lesz; amelynek művelődési háza egykor Mikszáth kúriája volt. Az emlékvé alakulmból eredeti formájában állítják helyre az épületet. Két helyiségben múzeumot rendeznek be az író hagyatékából, a régi társalgószobát az eredeti butorokkal rendezik be. Az ötven éves kúria helyreállítását már megkezdték. A felújításra az író emlékeit hűten őrző falu lakóinak többtízezer forint értékű társadalmi munkáján kívül a helyi tanács 124.000 forintot ajánlott fel. A községi népfőnöki bizottság javaslata a kúria előtti térséget parkosítják, fásítják, a kúria falán márványtáblát helyeznek el Mikszáth emlékére. /MTI/

- o -

Orvosi rendelők, szülõotthonok épülnek a baranyai falvakban

1959 november 18

11

Baranya megye községeiben - elsősorban a termelõszövetkezeti falvakban - új létesítményekkel javítják az egészségügyi ellátást. Beksa termelõszövetkezeti községben és Szigetváron orvosi rendelõt építették, ezzel a megyében mûködõ körzeti orvosi rendelõk száma meghaladja a százat. Ezek jórésze a tisz-falvakban található. A községi körzeti orvosok mellé 45 asszisztenszt állítottak be, a járási szakrendelõkben kiegészítették az orvosok létszámát és évi 6.500-zal növelték szakrendelõsek óraszámát.

/folyt. köv./

B 11 kiadás 1959 november 18 11 óra 55 perc

/Orvosi rendelők... folytatás/

11

A siklói kórházban harminc ágyas gyermekosztály kezdte meg mûködését, Salgón 20 ágyas szülõotthon építéshez fogtak. A megyei kórházat esztendő végéig egymillió forintos költséggel két új osztállyal bővítették. /MTI/

- o -

A világ legkisebb könyve - Pécsen megnyitott kiállításon

12

A papír, írószerszám és képeslap múltja, jelene és jövője címmel Pécsen megnyitott kiállításon a néhai Thmann E. jósna, a mini-tür-írás magyar mesterének több alkotása látható. Ezek közé tartozik a világ legkisebb zsebkönyve - 17x17 milliméter nagyságu; amely 23 lapon az ember tragédiájának teljes szövegét - 54.620 szót, illetve 160.028 betűt - tartalmaz. A parányi könyv hatnapos munka eredménye. A magyar bélyeg történetét egyetlen bélyeg hátulján kétszer betűvel írta meg a mester. Ady Endre két költeményét pedig 2x3 milliméteres mini-tür lapon örökítették meg.

A kiállítást a megnyitása óta eltelt három nap alatt mintegy harmincezeren tekintették meg. /MTI/

- o -

Zalai munkások és mûszakiak társadalmi segítsége termelõszövetkezeteknek

13

A Zala megyei termelõszövetkezeteket patronáló nagyik nizzsi üzemi társadalmi munkában segítik a közös gazdaságokat. A Dunántúli Kőbányászati Gépgyár dolgozói különösen kitüntették segítségnyújtásban: a nagy-récei Vörös Október Termelõszövetkezetben szabóidejükben tehénistállót és baromfiiparó építettek. Az elvégzett munka értéke mintegy 200.000 forint.

/folyt. köv./

B 12 kiadás 1959 november 18 *R. Orsi* perc/Zalai munkások... folytatása/
13

A nagykanizsai Viz- és Csatornamű Vállalat műszaki dolgozói Pátró tisz. község részére törpe-vizművet terveztek, s az építkezést is ők irányítják. A Dunántúli Közeljefurási Üzem munkásai és mérnökei több év óta segítik a zalaszentbalázi Petőfi Tsz-t. Az idén például hulladékanyagból vasvázos gép-szint építettek a szövetkezetnek és az egyik új istállóba vízvezetékot szereltek. /MTI/

- o -

Széchenyi István nevét vette fel a soproni könyvtár

1959 november 17

15

A soproni Liszt Ferenc művelődési házban működő járási könyvtár értékes Széchenyi-gyűjteménnyel rendelkezik. A könyvtár birtokában van Széchenyi István nagy-
Cenki kastélyának könyvtára, benne több kézirat és széljegyzetekkel ellátott könyv. A könyvtár - a soproni járási tanácsülés jóváhagyásával - a jövőben Széchenyi nevét viseli. /MTI/

- o -

Kétszáz éves halászeszárdában halászlé - Árpád-korabeli pincében dísznótoros vacsora várja télen a Győrbe kirándulókat

18

Az IBUSZ kiránduló csoportoknak a téli hónapokra is kellemes szórakozást biztosítottak Győrött. A kirándulók Győr nevezetes műemlékeinek megtekintése után a város legörgebb, több mint kétszáz esztendőes halászeszárdájában fogyaszthatnak győri halászlét. A Pannonhalmára látogatók a bencés apátság több évszázados kincseinek megtekintése után dísznótoros vacsorán vehetnek részt a helyi termelőszövetkezet Árpád-korabeli pincéjében. /MTI/

- o -

B 13 kiadás 1959 november 18 *A. Orsi* percBelépült a szentesi televíziós reléállomás kétszáz méteres acéltornyára

19

1959 november 18

Szentesen éjjel-nappal dolgoznak a magyar és francia szakemberek a televíziós reléállomás építkezésén. Már elkészült az állomás nagy, kétezer léghélméteres épülete, s határidő előtt befejezték a kétszáz méteres acéltorony építését is. A hatalmas toronyba 96.000 tonna acél, s a rögzítésekre több mint 25.000 csavart szerelték be. A torony tetejére megkezdték a husz méteres adóantenna felállítását. Előreláthatólag december közepén megkezdik a próbát. A nagy részét a környező megyék dolgozóinak társadalmi összefogásából lét-sülő televíziós állomás mintegy száz kilométeres körzetben teremt majd jó vételi lehetőséget. /MTI/

- o -

Szovjet megrögzítésre kábatörőgépek készülnek az Ajkai Timföldgárban

20

1959 november 18

Az Ajkai Timföldgár szerelőműhelyében két év óta gyártják a hezai alumíniumkohászatban már elterjedt, nagy teljesítményű kábatörőgépeket. Az elektromos árammal hajtott berendezések léghélméteres segítségével feltörik a kábat tetején betonkeménységűre szikkadó vegyi anyagot, amelyet korábban kézi erővel távolítottak el. Ezt a munkát az alumíniumkohászatban mint a legnehézebb fizikai munkát tartották számon. Az ajkai dolgozók szakmai tudását dicséri, hogy gépesítették a legtöbb európai országban még mindig kézi erővel végzett munkát.

A magyar kábatörőgépek külföldön is nagy sikert arattak. Számos európai ország után most a Szovjetunió alumíniumkohászata is rendelt a gépből. Ajkán a Szovjetunió részére tíz gépet készítenek, ezeket a szovjet munkamódszereknek megfelelően alakítják ki. A berendezéseket egy kezelő irányítja, aki különböző vezérlőkarokkal irányítja a hatalmas erejű léghélméteres törőszerszemet elektromos targoncára szerelik fel, s így könnyen változtathatják helyét a kohósarnokokban. Jövőre újabb gépeket szállítanak a Szovjetunióknak. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14 kiadás

1959 november 18

13 ór 25 perc

Száz vagonos hagymatároló magtár épült Tótkomlóson

1959 november 18

21

Békés megye egyes vidékein, Tótkomló, Nagyszénás, Kaszaper és Békéssámsón környékén, az utóbbi években igen jól jövedelmezett a hagyma, ezért több termelőlétszövetkezet ötven-hatvan holdon nagyüzemi hagymatermelésre rendezkedik be. A hagymatárolás megkönnyítésére a Mezőgazdasági Termékekért Értékesítő Központ Tótkomlóson száz vagonos hagyma-raktárt építtetett, amelyben a leghidegebb téli napokban is fagymentesen tárolhatják a hagymát. Az új raktárba elsőnek Kaszaperi Lenin Termelőlétszövetkezet szállított kiváló minőségű terméséből. /MTI/

- o -

Jelentős mennyiségű lóttvad érkezett a Tolbuhin körüti nagycsarnokba

1959 november 18

23

A Hagyásártelakra szerdán reggel 94 vagon és 24 tehergépkocsis áru érkezett, ebből 59 vagon burgonya, 11 vagon fejés-és keltáposztó, 8 vagon levesbevélő zöltség, sárgarépa és zeller, 2 vagon céklerépa, 2 vagon süttők, 1 vagon toma, 1 vagon karfiol, 2 vagon alma, 1 vagon mogyoró, 1 vagon tojás és 6 vagon vágott-baromfi.

Szerdán jelentős mennyiségű lótt vad: nyul, szarvas, fácán és vadkacsa érkezett a Tolbuhin körüti nagycsarnokba. A belás, nyuzott nyul egészben kilónként 11.50, a kibelezettet nyuzva, egészben 15.80, a bontott nyulból a hátulját 18.30, az oldalját 7, a gerincét 20, a combot 16.70 forintért árusították. A szarvasból a combot egészben kilónként 16.20, a lapockát 15, a karajt 15.40 forintért adták. A fácánokas darabját 23.80, a vadkacsa darabját pedig 15 forintért hozták forgalomba.

Szerdán reggel az HDK-ből 42 vagon jó minőségű burgonya érkezett. Árát még nem állapították meg. Az őszi kék korallabé új ára kilónként 1.60-2 forint. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15 kiadás

1959 november 18

14 ór 05 perc

Szamosállatonként 10,8 köbméter kukoricsilót készítettek Szolnok megye termelőlétszövetkezei

1959 november 18

24

Szolnok megye mezőgazdasági nagyüzemei a közös állatállomány ellátásához szükséges téli takarmánykészletet jórészt silókukoricából állították össze. Ebben az ősztendőben több mint tízezer holdon fővetésként és mintegy 2.500 holdon másodvetésként termesztettek silókukoricát, s az értékes takarmánynövényből a fejlett agrotechnikai, továbbá öntözési módszerek alkalmazásával kiváló termést takarítottak be. Kunszentmártonban 552, Kisújszálláson 350, Szolnokon a Szabadság Tsz-ben 520 mázsa zöldtakarmányt adott minden hold. A megyében összesen több mint 282.000 köbméter silókukoricát tároltak a termelőlétszövetkezetek, s ebből minden számállatra 10,8 köbméter jut. /MTI/

- o -

Tizenhárom menyasszony a földesi Rákóczi Termelőlétszövetkezetben

1959 november 18

25

Most ősszel már a tizenharmadik menyasszony tartotta eljegyzését a földesi Rákóczi Termelőlétszövetkezetben. Képosak a Rákóczi Tsz lányai: nemesek szépek, de szorgalmasok is. Sági Irma, Bálint Rozália, Petri Irma, Pócsi Teréz és a többiek eddig több mint 200 munkaegységet szereztek. Az esküvőket a közeli hetekben tartják, s akkor a közös gazdaságból szerzett jövedelem mellett szép kelengyét, butort visz magával új otthonába a szövetség minden tizenhárom fiatalasszonya. A lakodalmi vacsorához a termelőlétszövetkezet egy-egy birját is ad. /MTI/

- o -

Házat vásárolnak mezőgazdaságuk részére a hajdusági termelőlétszövetkezetek

1959 november 18

26

A hajdusági termelőlétszövetkezetekbe került szakemberek munkájának elismerését és megbecsülését bizonyítja, hogy a közös gazdaságok új otthonuk megteremtéséhez is messzemenő segítséget nyújtanak.

/folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 15 kiadás 1959 november 18 14 óra 05 perc

/Házát vásárolnak.... Folytatás/

26

A nádudvari Béke Tsz. nemrégiben 100.000 forintért házat vásárolt, s ennek négyszobás lakásába költözött be a szövetkezet mezőgazdászai. Az ugyancsak nádudvari Vörös Csillag Tsz. 80.000 forintot adott azért a házáért, amelyben a szövetkezet állattenyésztője és családja is lált kényelmes otthonát. Dancsházán az Új Élet Tsz. szakképzett elnökének háromszobás lakás kulcsát adták át, amikor átvette a közös gazdaság irányítását. A sáránai Dózsa és a nagyrahéi Petőfi is lakást biztosított a hozzájuk került agronómusnak, Egyiken pedig saját aróból építenek házat a szakember részére. /MTI/

- o -

Havonta nyolc-tizenkét forint munkaegység-előleget fizettek a tavasszal alakult Vas megyei termelőszövetkezetek

1959 november 18

27

Vas megyében néhány évvel ezelőtt sok dolgozó parasztot tartott vissza a közös gazdálkodástól az a tény, hogy a szövetkezeti tagok egy-egy községben csak az év végén, a zárszámadáskor jutottak pénzhez. Különösen az alsóéves termelőszövetkezetektől idágenkedtek, amelyek az alakulás utáni hónapokban nem tudták előleget adni, most már lényegesen változott a helyzet. Az idén tavasszal alakult termelőszövetkezetek nagyrésze már úgy gazdálkodott, hogy rendszeresen, havonta fizet előleget tagjaiknak, főleg az állattenyésztés hozamaiból. A legtöbb közös gazdaság azonban az alakulás után sertéseket és marhákat fogott hízóba. A vámoscsaládi Dózsa Tsz.-ben például ötven süldőt hizlaltak meg működésük első hónapjaiban és a hizókért 70.000 forintot kaptak. Így egy-egy munkaegységre havonta 8 forint előleget fizethettek. A nicki Rába Gyöngye Tsz.-ben, a milliomos-jelölt gazdaságban 200 sertést és marhát hizlaltak, s az érte kapott pénzből munkaegységenként havonta 3 forint előleget osztottak. Bögötén munkaegységenként 12 forint előleget számolt a tagok erszényébe az új szövetkezet vezetősége. /MTI/

- o -

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 17 kiadás 1959 november 18 14 óra 15 perc

Fasorokkal határolják el a nagyüzemi vetésforgókat a szatmári termelőszövetkezetek

1959 november 18

28

Szabolcs-Szatmár megye termelőszövetkezetei, állami gazdaságai, legeltetési bizottságai és társadalmi szervezetei az ősz folyamán 28 millió facsemét ültetnek el a Nyírség futóhónokjára. A Nyírség központjában, Fyircsahely és Lavelak község környékén, csaknem kétszer hold erdőt telepítenek, mezővédő erdősávokkal, porfogó fasorokkal tisztítják a környék levegőjét. A megye termelőszövetkezetei az utak mentén fásítanak, parkokat képeznek, s tanyaközpontjaikat erdősávval övezik. Több Szatmár vidéki termelőszövetkezet a nagyüzemi vetésforgókat is fasorokkal határolja el. /MTI/

- o -

Gép-sitott állattenyésztés a baranyai termelőszövetkezetekben

1959 november 18

29

Az állattenyésztés korszerűsítése, gépesítése terén is a termelőszövetkezetek az uttörők a baranyai falvakban. A megye közös gazdaságai fokozottan ráternek a takarmányelőkészítés, az etetés, az itatás, a fűés gépesítésre. Egész évi gépi beruházásainknak mintegy fele ezt a célt szolgálja. Az új istálló berendezéséhez 1.200 különféle gépet, illetve felszerelést vásároltak a LEZŐSZÓV-tól. A lippói Béke Őra, a máriakörméni Rákóczi, a nagyoródi Új Élet és a berkasdi Kossuth termelőszövetkezetek két-két fűfogóval látták el tehenészetüket. A szövetkezetek istállóiban 60 takarmányfüllesztő berendezést és 80 önitatot is felszereltek, több közös gazdaságban gép-sitatták a trágyakiherdést. A régi, kézihejtású kukoricatorzókat, szecskó- és röpavágókat, valamint a kisebb darálókat, amelyeket a tagok még egyéni gazdaságukban használtak, most sorra nagyteljesítményű, villanymotoros gépekre cserélik ki.

Az állattenyésztés gépesítése jelentősen könnyíti a termelőszövetkezeti jószággondozók munkáját és lehetővé teszi, hogy a nők közül is mind többen dolgozhassanak ebben a munkakörben. /MTI/

- o -

B 18 kiadás 1959 november 18 14 óra 30 perc

Időjárásjelentés

35 1959 november 18

A Meteorológiai Intézet jelenti november 18-án délután 12 órakor:

Felhős idő

Az erősen széles, felhős időjárás Európában folytatódik, csak a Balkán-félsziget déli részén, továbbá Románia és Bulgária területén van átmenetileg esős, szélcsillapított idő. A Szovjetunió területén élénk északkeleti, keleti szélrel tovább tart a hideg levegő előnyomulása, sokfelé okozva havazást.

Hazánkban kedden hajnalban és a reggeli órákban sokfelé keletkezett köd. A legtöbb helyen csak a déli orákokban eszlett fel, de a Dunántulnak az országhatár közelébe eső tájain este újra fellépett. A nap folyamán fő hőátvonulások voltak. Csak az északkeleti részekben maradt tartósan borult az ég. Éjszaka napsütés időtartama elérte 5-7, Budapestben és Keszkenyén a 8 órát. Este északkeleten gyenge eső hullott. A csapadék mennyisége általában nem érte el az 1 millimétert. Záhonyban és Gyöngyösön mérték 1, Tokajban 2 millimétert. A hőmérséklet általában 8-12 fokig emelkedett, hajnalban 0-plusz 5 fokig, Pécsen és Zalaezerszegen azonban csak 5 fokig süllyedt. Zala megyében gyenge talajmenti fagyok fordulnak elő.

Budapestben kedden a hőmérséklet napi középértéke 6,4 fok volt, a sokévi átlagnál 2,5 fokkal magasabb. Budapestben szerdán 12 órakor a hőmérséklet 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 755 milliméter, nyugaton szélcsillapított.

Várható időjárás csütörtök estig:

Erősen felhős idő, néhány helyen, elsősorban nyugaton eső. Hőmérséklet, helyenként élénk délkeleti, déli szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 1-plusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 7-11 fok között.

Távolabbi kilátások: lassú, fokozatos lehülés.

A Dunai vizállás szerdán délután 11 órakor: 139 centiméter r. /MTI/

B 19 kiadás 1959 november 18 14 óra 40 perc

A kongresszusi versenyben számos úzamben automatizáltak fontos munkafolyamatokat

17 1959 november 18

A kongresszusi versenyben egyes vállalatok újításokkal, gyorsan visszatérülő munkahelyi igénybevételével, a műszaki fejlesztési tervek határidő előtti teljesítésével igyekeznek legalábbis részben megoldani a gyártás automatizálását.

Töredékek esőkben a forgácsolási munka az autovillamosági Felszerelés Gyárában

Az ország autóparkja most a hároméves tervben, de különösen a második ötéves terv időszakában rohamosan növekszik és ennek megfelelően a jelenleginél sokkal több autovillamosági felszerelésre, dinamora, önindítóra, és egyéb elektromos berendezésre lesz az országnak szüksége. Az autovillamosági Felszerelés Gyára a termelékenységét jelentékeny mértékben növelte, az igények teljesítésére van szüksége. Ehhez igen nagy segítséget kapott a Kohó- és Gépipari Minisztériumtól, a kongresszusi verseny kezdete óta husz különleges gép érkezett a gyárba, amelyek a munkának csaknem egész menetét megváltoztatják. A nagy teljesítményű új, hidraulikus présokat, excenterket és az üregelő gépeket olyan alkatrészek sajtolására és kovácsozására használhatják fel, amelyek eddig a sokkal kevésbé gazdaságos forgácsoló gépeken, esztergapedákon készültek. A korszerű gépek 25-30 százalékkal növelik a termelékenységet, s ugyanakkor megszűnik a forgácsolás okozta anyagvesztés, tehát esőkben az önköltség. Az autovillamosági Felszerelés Gyára az idén további hét, jövőre pedig újabb tízenkét félautomata gépet kap, s ezzel esztergapedáinak nagy részét átadhatja más vállalatoknak.

Esztergákészítő gépcsoport készülő a csepeli készülék és szerelőgyárban

A magyar iparnak évente hozzávetőleg egy-névezett gépi gépcsoport készülő, rendkívül alacsony termelékenységgel.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20 kiadás 1959 november 18 14 óra 50 perc

/A kongresszusi versenyben... 1 folytatás/

17

Kotona János, a Csepel Vas- és Fémművek Készülék és Szerszámgyárának kutatómérnöke nagyjelentőségű találmányt nyújtott be az esztergék gyártásának automatizálására. A találmány szerint egy maró és köszörű célgépsorral, továbbá a készárak szalagszerű sajtolásával teljesen automatizálják az esztergék gyártást. A két gépsorral a jelenlegi igényt teljesen kielégítik.

A találmány elfogadása után a készülék és szerszámgyárban azonnal hozzáfűztek a gép gyártásához, a készfaj marásához szükséges öt egységből álló gépsor elkészítéséhez. Más gyárak is segítségükre siettek. Az öntődegyár és a szerszámgyár dolgozói kongresszusi felajánlásban vállalták, hogy a kért minőségben és határidőre soronkívül elkészítik a gépsor öntvényeit, illetve fogaskerekeit. A szerszámgyár csaknem valamennyi dolgozója hozzájárul a gép elkészítéséhez. A brigádok vállalták, hogy határidő előtt munkálják meg az alkatrészeket. Felajánlásukat becsülettel teljesítik és a munka jelenlegi állásából arra követhetnek, hogy december 31-re befejezik a gépet. Utána az ölköszörülésre alkalmas gépeket is ugyanitt állítják elő.

Az automata gépsor üzembehelyezése után a termelékenység növelésével és a külföldi behozatal megszüntetésével évente mintegy négy-öt millió forintot takarítanak meg.

A szőnyegszővés automatizálásával több mint 100.000 forintos megtakarítás az Ujszegedi Kender-Lenszövőben

Az ujszegedi Kender-Lenszövő Vállalat dolgozói arra töreksznek, hogy a kongresszusi versenyben is minél több és jobb minőségű szövetet, szőnyeget, butorszövetet bocsássanak a kereskedelem rendelkezésére. Ezért a műszakiak a régi gépeket korszerűsítik, a lehetőség szerint automatizálják.

/folvt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21 kiadás

1959 november 18 14 óra 50 perc

/A kongresszusi versenyben... 2 folytatás/

17

A Textilipari Kutatóintézet szakember ivel együttműködve először az egyik legkorszerűbb közszükségleti cikk, a szőnyeg gyártását automatizálják. Olyan készülékeket szerelnek fel a szövőgépekre, amelyek önműködően váltják a szövet keresztmetszélát képező vetülékesávokat. Mielőtt a szál teljesen kifogyna, kiemeli a maradék szövet és újat tölt be a gépbe. Ez a munka a szövőnő idejének jelentős részét lekötötte. Az automatik felszerelés után minden szövőnőnek bőven jut ideje arra, hogy egyszerre két gépet kezeljen. Néhány gépen már működnek az új készülékek - jó eredménnyel. Több mint száz szőnyegszövő gépre szerelnek fel ilyen automatákat, s ezzel évente több mint 100.000 forintos megtakarítást érnek el.

Automatizálással biztonságossá tették a szállítást tatabányai XV/B aknában

A tatabányai XV/B akna Kobela István bányamester ötletére Sallai Pál villanyszerelő és Cwich István gépészter elvált autómata kapcsolószekereket készített és szerelt fel a főszállító vasút egyik végtelein köztüli berendezéséhez. Az autómata önműködően leállítja a szállító pályát, bármelyik részén történt a zavar, a vasúttal indításnál előfordulható baloldali veszélyt is teljesen megszünteti. Érdekes még az a szerkezetnek, hogy a központi rakodó állomáson is külön jelzőberendezés mutatja a bajt, s így itt is azonnal meg tudják tenni a szükség s intézkedést annak elhárítására. Az akna dolgozói egy hónappal előtt szerelték fel a szövőgépet, s azóta hibátlanul működik. Izen a szállítási szakaszon egyetlen baloldali veszély sem volt. Az önműködő szerkezet a szállítóberendezés kezelését is megkönnyítette, s így az aknában három gépkezelő munkáját tudják megtakarítani.

Ujítás a cipőfelsőrészborítványgyártás utolsó munkafolyamatának automatizálására

A Tánicsics Bőrgyár újjalakított, korszerű épületének egyik termében új gépsor húzódik végig.

/folvt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22 kiadás 1959 november 18 15 óra - perc

/A kongresszusi versenyben... 3 folytatás,
17

Három műszaki vezető: Somlai József, Horváth László és Ver-
mes László ujtásával készült el a félautomata szála,
hogy megkezdjék a cipőfelsőbőr-gyártás utolsó munkafolya-
matának, a festésnek automatizálását. Európa-szerte prob-
lémát jelent a szakkörökben, hogy a korszerű szalagrendsze-
rű cipőgyártással nem tart lépést a bőrgyártás. A Tánácsics
Bőrgyárban próbálkoztak nyugatnémet géppel, de az nem vált
be. A kongresszusi versenyben szerkesztett és üzembhelyo-
zott elektromos érintkezők segítségével működő új gép le-
vegőnyomásra adagolja és szőrja a festéket a forgó aszta-
ra fektetett bőrre. A három ujtó átalakította a szárító
elagutát is, ahova a festékszorás után kerül a bőr. A ujt-
óknak már vannak alképzalásuk, sőt géprajzaik is a fél-
automata gépsor teljes automatizálására. A számítások sze-
rint a munkafolyamatok idejét 4-5 nappal 3-5 órára csökkent-
hetik. A munkaidő megtakarításnál azonban jelentősebbnek
tartják, hogy egyöntetű felületű és jobbminőségű
bőrt tudnak előállítani és így megkönnyítik a cipőgyárak-
ban a szabást.

Az ujtás az egész bőripar számára jelen-
tős. A könnyűipari műszaki fejlesztési bizottság a futó-
szalaghoz tartozó három lépést már elfogadta és a többi ha-
sonló gyárban is alkalmazásra ajánlotta.

Az időszakosan termelő olaj-
kutak ötven százalékát auto-
matizálták már Bázakeresztényen

Olajmezőink közül csaknem negyedszáza-
da termelő Bázakeresztényen fogtak hozzá először a termelés-
technológiai módszerek tökéletesítéséhez, az olajkutak
automatizálásához. A múlt évi kísérletek után ebben az esz-
tendőben már a gyakorlati megvalósítást kezdték meg. A ta-
vasszal bekapcsolták a távvezérlésbe az első, majd a nyár
derekén a második időszakosan termelő olajkut-csoportot,
ami azt jelenti, hogy egyetlen kombinációval irányíthat-
ják az egyes kutacsoportok termelését. A tervek szerint az
év végéig mintegy nyolceven olajkut munkáját irányítják mű-
szerekkel Bázakeresztényen.

/folyt. köv.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23 kiadás 1959 november 18 15 óra - perc

/A kongresszusi versenyben... 4. folytatás/
17

Az automatizálás jelenlegi helyzetéről
a következőket mondotta Horváth Robert, a Budaörsi Kőolaj-
termelő Vállalat főmérnöke:

- Az időszakosan termelő olajkutak
automatizálását már ebben az évben befejezzük, a nély-
szivattyús kutaknak pedig 60 százalékát állítjuk át auto-
mata vezérlésre. Ezt a munkát a jövő év végére befejezzük
be. Az olajtermelés technológiájának fejlődésén kívül kö-
szítjük a tervekkel a komplex automatizálásra is. Ez a munka
egészen új Magyarországon. A tervek készítését a békai
tanulmányut tapasztalatai alapján kezdtük meg. A bázako-
rtyei olajmező teljes automatizálását körülbelül 1963-
ban fejezzük be.

Az automata vezérléssel termelő kutaknál
kevesebb villamosenergiát és segédgázt használnak fel, tehát
kisebb költséggel termelnek. A munkásoknak csak a műszere-
ket kell ellenőrizniük, munkájuk tehát lényegesen könnyebb.
/MTI/

- o -

A kohászatban, a textilipárban, az orvosi diagnosztikában
már eredményesen használják a polaronfényt - megkezdték ha-
záinkban a milliomod gramokat is érzékelő finom műszer so-
rozatgyártását

1959 november 18

22

A tudomány és a technika fejlődése egy-
re nagyobb követelményeket támaszt a mérőműszerekkel szem-
ben. Az atomkutatásban felhasznált különböző hasadó anya-
gok, a korszerű technikában egyre nagyobb szerepet játszó
félvezetők és a rendkívül magas igényeket kielégítő külön-
leges ötvözetek csak akkor felelnek meg a célnak, ha jó-
formán szemi szennyeződés, idegen anyag nem található ben-
nük. Néha már néhány milliomod százalékos szennyeződés
súlyosan befolyásolja az ilyen anyagok használhatóságát.

/folyt. köv./

/A kohászatban... 1 folytatás/
22

A Nobel-díjas prágai professzor módszere

A szinte végtelenül kicsiny mennyiségek mérését is lehetővé teszi a z az elektrokémiai tudományos módszer, amelyet a 20-as évek elején Jaroslav Heyrovsky prágai professzor dolgozott ki. Módszerével percek alatt meghatározható a vizsgált anyagok kémiai összetétele. Az általa szerkesztett polarográf nevű készülék, amely az oldatok elektronos bontásán alapul, olyan érzékeny, hogy ha valamely anyagból egy milliomod gramm van az oldatban, nagy pontossággal lehet a koncentrációját és ennek révén a mennyiségét meghatározni.

Heyrovsky tudományos módszere nemcsak új, kevés költséggel és gyorsan működő, anélkül automatizálható eszközt állított a vegyelenzés szolgálatába, hanem nagyértékben elősegítette a tudományos kutatómunkát is, többek között az elektródokon végmenő reakciók vizsgálatát, a kémiai egyensúlyok meghatározását, a komplex vegyületek és szerves molekulák szerkezetének kutatását. Nagy jelentőségű munkásságáért a világhírű tudós az idén megkapta a kémiai Nobel-díjat.

Magyarországon használják elsőnek a világon a magnézium meghatározására a polarográfiát

A hazai kutatók közül elsőnek Prosz János egyetemi tanár ismertette a polarográfia néven ismert tudományos módszert a 30-as évek végén, az akkori soproni Bánya- és Erdőmérnöki Főiskolán. Az ötvenes években azután az Akadémia támogatásával széles körben indult meg a tudományos munka Heyrovsky módszerével. Különös ösztönzést adott a magyar tudósoknak Heyrovsky első magyarországi látogatása 1954-ben, amikor több előadást is tartott. Az ő javaslatára rendezték meg 1955-ben a magyar és a cseh polarografusok vasprémi kongresszusát, amelyen a magyar tudósok már jelentős eredményekről adhattak számot.

/folyt. köv./

/A kohászatban... 2 folytatás/
22

Ezek közül is kiemelkedett Prosz János professzor, Győrbíró Károly kandidátus és Poós László aspiráns munkássága, akiknek a világon elsőként sikerült a polarográfiát felhasználni a magnézium meghatározására. Erre a célra Győrbíró Károly új készüléket is szerkesztett. A Budapesti Iűszaki Egyetem más kutatói viszont az alumínium és a nitrogén meghatározására szolgáló eljárásokat fejlesztették, valamint kidolgozták az ipari és ivóvizek keménységének mérési módját.

Egyre nagyobb szerepet kapott a polarográfia azokban az iparágakban, ahol különleges követelményeket támasztanak a gyártermékek vegyi összetételét, tisztaságát illetően. Az első jelentős eredmény a növényvédő szerek gyártásában következett be. A HCH nevű, rendkívül fontos növényvédő szer gyártását csak azután lehetett megkezdeni, amikor a kutatók - dr. Cioleszky Vilmos és Josepovits Gyula - kidolgozták a szer hatóanyagának polarográfus meghatározását. Ez a vegyület ugyanis azonos összetételben, tizenhat formában, izomerben fordul elő. Az egyes izomerek között csak az atomok elhelyezkedésében van különbség, ez azonban nagy befolyással van az anyag tulajdonságára - csak az úgynevezett gamma-izomer hatásos. Ezt a gamma-izomert elektroos töltésnél fogva sikerült a polarográfiával meghatározni és a szer hatásosságát a gyártás egész menetében ellenőrizni. A burgenyabogár, valamint a különböző lucerna-kártévők ellen használt növényvédőszer ezóta sokmillió kártól mentette meg a népgazdaságot. Gégszeriparunkban a készítmények hatóanyagtarlalanának és idegen anyagokkal való szennyeződésének vizsgálatában szerepet kapott a polarográf.

Az élelmiszeriparban a vitaminok mennyiségének és a konzervek idegen anyagokkal szennyeződésének vizsgálatára használják a polarográfiát. A konzervek ónszennyeződését és C-vitamin tartalmát Lengyelországban és Csehszlovákiában is a magyar tudósok által kidolgozott módszerrel ellenőrzik az élelmiszeriparban.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 26. kiadás 1959 november 18 15 óra 35 perc

/A kohászatban .... 3 folytatás/
22

Nagy szerepet kap az iparban is a polarográf

A textiliparban a különböző festékek koncentrációját ellenőrzik a polarográfival és felhasználják a festés egész folyamatának nyomonkövetésére. Igen nagy a jelentősége a műanyagiparban, még pedig nemcsak egyszerűen a kész műanyagok vizsgálatában, hanem az egész vegyi folyamat ellenőrzésében. Kohászati üzemekben rendkívül fontos annak megállapítása, hogy a különböző acélfajtákhoz adott nemesítő anyagok, például a króm, a vanádium, a titán, stb., amelyek az ötvözetnek igen kis hányadát teszik ki, a kívánt arányban vannak-e jelen és nem kerültek-e idegen, szennyező anyag az ötvözetbe. A csapoláskor használt alumíniumrud például elég a folyékony acélban és legnagyobb része gáz alakban távozik, de már igen kis alumíniumszennyeződés lerontja az acél minőségét. Ennek gyors és pontos meghatározására is a polarográfot használják.

A munkaegészségügyi Intézetben a vizelet- és a vér ólomtartalmának, a Cardiológiai Intézetben a vér oxigéntartalmának meghatározására használják ezt a készüléket, amely az orvosi diagnosztikában is egyre nagyobb szerephez jut.

Ma már több mint kétszáz polarográf működik Magyarországon a kutatásban és az iparban. Jelentősen elősegíti a Heyrovsky-féle módszer alkalmazását az a körülmény, hogy ma már hazánkban is készülnek korszerű, világviszonylatban is elsőrangú polarográfok. A Bűszaki Egyetem két fiatal adjunktusa, Damokos Tamás és Juhász Endre által szerkesztett polarográfok sorozatgyártását a RADEKISZ Kísipari Szövetkezet az idén kezdte meg és a hazai megrendelőkön kívül már jelentős exportot is bonyolított le. /MTI/

- o -

Befejeződött a szőlőszüret: kimagaslóan jó a mustok minősége, egyes vidékeken 28-30 cukorfokot is mértek

1 Cs/J/Gg Ká
30

1959 november 18

A legutóbbi napokban gyakorlatilag már az ország valamennyi szőlővidékén befejezték a szőlő

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás

1959 november 18

15 óra 35 perc

/Befejeződött... 1 folytatás/
27

szüretelését, csupán a tokajhegyaljai zárt borvidéken vannak még szorványosan szedetlen parcellák, táblák, ahol az öszosodás érdekében a novemberi napsütést is ki akarják használni. A Földművelésügyi Minisztériumban Borbás Lajos, a Kertészeti és Szőlészeti Igazgatóság vezetője foglalta össze az idei szüret eredményeit:

- A korábbi vérmes remények, a fűrtképződés alapján becsült termések bizony megcsappantak szüretig: a tavalyi rekordterméshez hasonló, bő szüretre volt ugyanis kilátás egészen a nyár közepéig, s most, amikor már lényegében mindenütt hordóba kerültek a mustok, megállapíthatjuk, hogy a közepesnél valamivel gyengébbre sikerült a szüret. Legalábbis, ami a mennyiséget illeti.

- A termés jelentős részét a rendkívül csapadékos időben terjedő fűrt-peronoszpóra és a lisztharmat vitte el, aztán több vidéken okoztak érzékeny károkat a jégmagos záporok, zivatarok, végül a csaknem három hónapig tartó nyár-végi, őszeleji eszály is alaposan kivette a maga "vámját". A gomba-kártevőkkel kapcsolatban érdemes megemlíteni az idei esztendő tanulságait. A tapasztalatok azt mutatják, hogy csak ott "uszták meg" csokly veszteséggel a hatos esőket, sor-zivatarokat, ahol a permetezéseket rendszeresen kiegészítették fűrt-porozással. A fűrt-peronoszpóra ellen jónak bizonyult a rézmészpor, ha pedig párhuzamosan már a lisztharmat fertőzés is fenyeget, a rézkénpor nyújtott biztonságos védelmet.

- A szárazság kétféleképpen hatott a szőlő, illetve a bortermésre: egyrészt gátolta az egészséges fejlődést, továbbá megtöppedtet a szőlőszemeket, s így lényegesen csökkentette a musthozamot, ugyanakkor azonban a ritkán tapasztalható jó minőségnek, a vidékenként rendkívül magas cukortartalomnak is ez volt az eredője.

- A hivatalos jelentések szerint országos átlagban legalább 4-5 cukorfokkal jobb mustot préseltek a szőlőkből, mint máskor. Az alföldi borvidékeken, ahol kivártak a fűszürrettel, a szokásos 15-17 fokos helyett általában 19 fokos must. Ugyaneseek 20 fokig cukrosítottak a Gyöngyös- és az Eger-vidéki szőlők is, de egyes vidékeken ennél sokkal jobb mustokat is szűrték a hordókban.

/folyt. köv./

B 28 kiadás

1959 november 18

15 óra 10 perc

/Befejeződött.... 2. folytatás/

A Badacsonyi környéki állami pincegazdaságok általában 22-24 cukorfokos mustokat vásároltak fel, a tokajhegyaljai Furmint és Hárslevelű szőlők nagy általánosságban 24-25, helyenként pedig 26-28, sőt 30 fokos mustot adtak. Jellemző például, hogy a Szőlészeti Kutató Intézet kísérleteiben a tavalyi 12 Kolligand-fokos Furmint-bort már többszörösen kipróbált ideai törkölyrel 10-12 cukorfokkal desitották, s így - kiforrás után - száraz szarvas "program" lehet majd emelni. /MTI/

- o -

Több helyi kezdeményezéssel, a saját erőforrások jobb kihasználásával bővítik a közös gazdaságok jövedelemforrásait - Termelőszövetkezeti elnökök a 2004/2-es kormányhatározatról, az új lehetőségek kihasználásáról

1959 november 18

31

Vasárnap jelent meg a kormány határozata, amely - a korábbi rendelkezések kiegészítéseként - meg szabja a termelőszövetkezetek gazdasági megerősítéséhez és fejlesztéséhez nyújtott állami támogatás új módját. Az új határozatról termelőszövetkezeti elnökök mondták el a Magyar Távirati Iroda munkatársainak, hogy - gazda szemmel széttekintve a maguk portáján - milyen új lehetőségeket látnak közös gazdaságuk árutermelő alapjainak, jövedelemforrásainak további bővítésére - elsősorban saját erőforrásaik teljesbb kihasználása révén - a korszerűbb gazdálkodási módok kiakítására.

Egy millió forintos beruházás saját erőből

Biró Sándor, a mekői Uttörő Termelőszövetkezet elnökhelyettese a most megjelent rendelkezéssel kapcsolatban elmondotta, hogy a három és félszer holdon gazdálkodó szövetkezet országos hírnevét a tagok szorgalmának, az egész közös gazdaság önállóságra való törekvésének köszönheti, s most az új kormányhatározat nyújtotta lehetőségek ehhez az igyekezethez nyújtanak további segítséget. Elnökünk a kilétszáz helyezett kedvezményekkel, s 1960-ban koronán egymillió forint értékű beruházást terveznek saját erőből.

/folyt. köv./

B 29 kiadás

1959 november 18

15 óra 50 perc

/Több helyi kezdeményezéssel... 1. folytatása 2. folytatás/

Mindenekelőtt egy 500 főről helyes sertéshizlaldát építenek, több nagy vöröshagyma-tároló szint létesítenek. A szövetkezet építőbrigádja arra törekszik, hogy a még használható bontási anyagokat gazda ságosan felhasználja az új épületeknél. Körülbelül 400.000 forintot költenek építkezésre és további hatszáz ezret gépesítésre fordítanak. A meglevő négy traktor mellé a közeljövőben még két Zetor traktort és különböző munk gépeket szereznek be, így többek között vásárolnak egy "hagymámdobos" gépet, amely a rendkívül munkaigényes növényápolástal kiméli meg a tagságot.

- A kezdeti években valamikor boldogok voltunk, hogy milliomos szövetkezetnek mondtak bennünket, mivel közös vagyunk értéké elérte a z egymillió forintot - mondta Biró Sándor - s most csupán beruházásra ugyanakkora összeget fordítunk, ami pedig a legfontosabb: teljes egészében a magunk erejéből.

Öntözéses gazdálkodás a szántóterület hetven százalékán

Szolnok megye egyik legrégibb közös gazdaságában, a tiszabői Petőfi Termelőszövetkezetben Kiss Kálmán elnök méltatta az új kormányhatározat-adta lehetőségeket:

- Szövetkezetünk tagsága nagyra értékeli az állam újabb gondoskodását, - mi azonban úgy látjuk: mivel tíz év alatt már megtarant ttük a közös gazdaság szilárd alapjait, az a helyes, ha a továbbiakban a magunk erejéből fejlesztjük tovább a szövetkezetet, végezzük el a tervezett beruházásokat. A Tisza mentén fekvő földjeink lehetőséget adnak az öntözéses gazdálkodás kiterjesztéséhez. Igyekezünk tehát a magunk erejéből kiépíteni az öntözőtelepeket. Az idén például már csaknem 300 holdon, szántóterületünk 35 százalékán öntöztük a legelőt, a takarmánytermő földeket, a kertészetet és a rizsföldeket. Ötéves gazdálkodási tervünkben úgy számoltunk, hogy a jelenlegi szántóterületünknek már 70 százalékán folytassuk jól jövedelmező, öntözéses gazdálkodást. A jövő gazdasági évben újabb 600 holdat vonunk öntözés alá, megkezdjük a kukorica, a cukorrépa és a szálastakarmány-félék rendszeres öntözését.

/folyt. köv.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30 kiadás 1959 november 18 10 óra 15 perc

/Több helyi kezdeményezéssel... 2 folyt.
31

A következő években a gyümölcsstermesztést akarjuk kifejleszteni a másik jövedelmező üzletágunkként. Az elmúlt három év alatt már 50 hold új almást telepítettünk, a jövő tavasszal pedig újabb 50 holdat telepítünk be. Az a tervünk, hogy a nagyüzemi követelményeknek megfelelő 100 holdas almáskertet alakítsunk ki, elsősorban a helyi erőforrások felhasználásával.

Baranya legkorszerűbb kertészetét

akarják kialakítani a következő években a szederkényi Karasica Gyöngye Termelőszövetkezetben. Czinege József elnök elmondta, hogy a közös gazdaság most tavasszal alakult. Érthető örömmel vették tudomásul, hogy a legnagyobb segítséget az új és területileg megnövekedett termelőszövetkezetek kapják. A Karasica Gyöngye tavasz óta sokat haladt a közös gazdálkodás megszilárdításában, s most újra nagy fábó végták a fejszéküket: a bővizű Karasica patak edta lehetőségeket kihasználva, Baranya megye legnagyobb és legkorszerűbb szövetkezeti kertészetét alakítják ki. A kertészet megépítésére két és félmillió forint hitelt kapnak az államtól, s ebből 450.000 forintot már az idén felhasználnak. Körülbelül 2000 négyzetméter üvegházalékos melegágyat és hollandi-ágyat építenek saját építőbrigádjaikkal, a kölesönt pedig elsősorban anyagok beszerzésére fordítják. A tervek szerint 1962-re készül el teljesen a kertészet. Száz hold lesz az öntözött terület, s így évről-évre nagymennyiségű zöldséget szállíthatnak majd a városi lakosság ellátására. A már megkötött szerződés szerint a közeli Pécsét látják el rendszeresen friss zöldségfélével. A szerződéses termelés módját ad arra, hogy rövidlejáratú hitelt kapjon a szövetkezet, így már most, a kezdet idején rendszeresen fizethetnek munkaegység-előleget. A korszerű kertészet kedvezően hat az árutermelési tervek teljesítésére, ennél fogva évente jelentős összeget tesz majd ki a hitellelengedés. Már az idén 10.000 forint hasznót hozott a kertészet minden egyes holdja, így - szerény számítások szerint is - legalább évi egymillió forint jövedelemre számíthatnak a tervezett 100 holdas kertészetük után.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31 kiadás 1959 november 18 10 óra 15 perc

/Több helyi kezdeményezéssel... 3 folyt.
31

Saját géppark- nagyobb önállóság

Győr megyében a péri Hicsurin Termelőszövetkezet elnöke, Rumi Gyula a gépbeszerzési lehetőségeket méltatta.

- Az idén ezer holdal növekedett közös gazdaságunk, ezért igen fontos, hogy tovább folytassuk a néhány évvel ezelőtt kezdett gépbeszerzést. A tavasszal már vásároltunk egy traktort a hozzá tartozó munkagépekkel és körülbelül félmillió forintot költöttünk építkezésre is. Ugy tervezük, hogy 1963-ban már - az aratás és a cséplés kivételével - minden munkát saját gépeinkkel végzünk. A továbbiakban vásárolunk még egy láncfalos traktort, két U-28-ast és egy Zator traktort. Mindezt saját erőforrásainkból akartuk fedezni, a most megjelent 5004/2-es határozat azonban lehetővé teszi, hogy egy-két évvel előbb valóra válthassuk terveinket. Tapasztalatból tudjuk, hogy a saját géppark nagyobb önállóságot adhat a soronlevő munkák elvégzésében, s így tovább javulhatnak erőforrásaink is. /MTI/

- o -

Ezüstök lászos gazdatanfolyamot közvetít a rádió a téli hónapokban

1959 november 18
32

Az egyre népszerűbb ezüstök lászos gazdatanfolyamokon sok korszerű agro- és zootechnikai eljárást ismertek meg a termelőszövetkezeti és a még egyénileg gazdálkodó parasztok. Most, hogy a gyarapodó számu termelőszövetkezetekben megvalósul a tudomány és technika vívmányait alkalmazni képes nagyüzemi gazdálkodás, s a gép mind gyakoribb segítőtárs a parasztoknak is, különösen nagy szükség van a szakmai ismeretek bővítésére. Bár az idén a tavalyinál lényegesen több ezüstök lászos tanfolyam indult, még ezek sem elégítik ki az igényeket, ezért a Magyar Rádió és a Földművelésügyi Minisztérium szakképzési és kísérletügyi főigazgató-sága közösen, a rádió útján is rendez ezüstök lászos tanfolyamot.

/folyt. köv./

/Ezüstkelészes... I folytatása/
32

A rádió ezüstkelészes gázolt tanfolyamán november végétől március végéig hetenként kétszer sugároznak husz-husz perces műsort. A bevezető előadást november 24-én Tömpe István, a földművelésügyi miniszter első helyettese tartja. A program felöleli a termelészövetkezetek gazdálkodásának valamennyi főbb területét, foglalkozik a növénytermesztés, az állattenyésztés, a gépésítés és az üzemszervezés számos kérdésével. Sok hasznos tanácsot kaphatnak majd különösen az új termelészövetkezetek gazdaságuk, szervezetük kialakításához. A tanfolyam változatos rádióműsorok útján ismerteti a hasznos tudnivalókat: riportokat közvetítanak termelészövetkezetekből, állami gazdaságokból, gépállomásokról, beszélgetésre hívnak meg a mikrofon elé nev s szakembereket az új módszerek kiváló gyakorlati alkalmazóit.

Az ezüstkelészes tanfolyam hetenként kétszer, kedden és csütörtökön szerepel a rádió-műsorán: 13 órától 13 óra husz percig a Kossuth-, 19 óra 40 perctől 20 óráig Petőfi-adó sugározza. /MTI/

- o -

Megkezdődött a Pécsi Hőerőmű első nagyobb gépegységének 48 órás üzemi próbája - még ebben a hónapban indul Pécsre a Duna vize

1959 november 18

35

Pécs délkajkati városrészében egyre nagyobb arányokban bontakozik ki az új iparterlep, ahol 32 vállalat kétezer dolgozója az ország egyik legjelentősebb létesítményét, a 220.000 kilowattos pécsiuhogai hőerőművet építi, szereli. Több mint négyszázmillió forint felhasználás, négy évi munka, s a tavasz óta óta kibontakozott kongresszusi verseny eredményei egy hónapja közelségbe hozták azt az időt, amikor az új hőerőmű első, 32.000 kilowattos egysége megkezdte az áram termelését. A szerteágazó tervezési, kivitelezési munkák során nemzetközileg is újszerű előregyártási, épületszerkesztési feladatokat oldottak meg és sok nehézséget küzdött k le az építők.

/folyt. köv./

/Megkezdődött... I folytatása/
33

Az indulás egyik legfontosabb feltétele, a Duna vizének Pécsre hozása közvetlen megvalósulás előtt áll. A Mohácson épített vizmű legnagyobb része működik, kivételti művének szivattyuit próbálják, Teljes, negyven kilométer hosszúságban elkészült a Pécs-Mohács közötti vízvezeték, amelynek hátszázmilliótár átmérőjű csövében a hónap 25-én indul el a Duna vize Pécs felé. Fogadására Pécs határában készen áll az előregyártott elemekből készített első tízezer köbméteres viztartály, amely szerkezeti megoldás tekintetében a világon egyedülálló. További két ilyen tartály már épül. Az óriásmedencék tárolják az erőmű tartályvizét a nyomóvezeték üzemszervezése esetére. Ezerköttszáz méter hosszban a légben nyulik a tavalsági szénszállító, amelynek ikergumi-szalagján a szénkeveréttől az erőmű kazánjaihoz juttatják a szenet.

Egyr szaporodó épületesoportjával kis városnak tűnik az erőmű központi telepe. Közben áll a több mint háromszáz ezer légköbméteres főcsarnok. Építési módszere ugyancsak egy dülálló: víz alól, egyenként 35 méter magas, s csaknem hatvan tonna súlyú oszlopokon áll. Az egy darabban előregyártott óriás elemek szinte bravuros mutatványnak beillő ügyességgel kerültek helyükre. Felépült a vizlágító, a két hűtőház és a kapcsolóház. A vezénylőterem, az erőmű ugynevezett "egyközpontja" is felkészült már az első gépegység működésének szabályozására.

Az elkövetkező napok, hetek az építkezés egyik döntő szakaszát jelentik: megkezdődnek a nagyobb gépegységek üzemi próbái. A sorozatot szerdán a légszivattyú 48 órás próbázata indította el. A szivattyú feladata az energiát adó első turbina kezénjének vízszolgáltatás l sz. hogy az megindulhatott, ehhez az erőmű villamoszerelésének több mint 70 százalékát kellett elkészíteni. Ez több k között száz kilométer hosszú kábel lefektetését jelentette.

A tápszivattyú sikeres működtetése után még ebben a hónapban sor kerül a magyar tervezésű, részben új típusú, a pécsi szénbányák olacsony fűtőértékű közpitermékének hasznos tására szerkesztett kazán gőzpróbájára, majd pedig december első felében az első turbina megforogtására.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34. kiadás 1959 november 18. 16 óra 25 perc.

/Megkezdődött.... 2 folytatása
33

Az energiatermelés megkezdéséhez egész sor más gépesség üzembehelyezése is szükséges. Ilven például a füstszívó ventilátor, továbbá a csahszlovák gyártmányú golyós örlőmalom, amely az országban szintén egyedülálló. Teljesítménye a hazai erőműveknél általában alkalmazott kalapácsos, zuzófejű malmoknál három-négyszeresére nagyobb.

Az üzemi próbák sikere esetén december közepé táján várható, hogy az első gépesség el megkezdik az áramtermelést, ami egyúttal kétszer fizikai és műszaki dolgozó kongresszusai vállalásának velőreváltását jelenti. /MTI/

- o -

A határidő előtt átlat egy hónappal már : kétszáznegyven lakást adtak át a miskolci Selyverőten

1959 november 18

34

Miskolcon, a selyverőti új városrész az idén 272 lakással gazdagodik. A Borsod-Abaúj-Egyiptari Vállalat dolgozói a pártkongresszus tiszteltetésére megfogadták, hogy ezeket a lakókonyhás, szobás, korszerű lakásokat a határidő előtt husz nappal átadják. Az új, kisméretű lakások érdekessége, hogy a főzőkonyhában beépített butorokat helyeznek el. A vállalás mielőbbi teljesítéséért az építkezés műszaki vezetői egyenletes átadási tervet dolgoztak ki, s megvitették a nehézség fizikai munkát. Az építők nagyszerű versenyének eredménye, hogy szerdán reggelig már a 240. lakásba költözhettek be a családok. A lakások átlag egy hónappal a határidő előtt készültek el. Az utolsó 32 lakásból álló épületet is átadják a hónap végéig.

A kisméretű lakások szokszzerű berendezésének megkönyvitésére a Borsod-Abaúj-Egyiptari és az Építőipari Tudományos Egyesület miskolci csoportjának közreműködésével, az egyik ház tizenhárom lakásában lakberendezési kiállítást szerveztek. A kéthetes kiállítást mintegy tizezren tekintették meg. Az új lakók közül többen elhatározták, hogy a kiállításon bemutatott egyes butorokkal rendezik be új otthonukat. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35. kiadás 1959. november 18. 16 óra 30 perc

Átadta megbízólevelét a Görög Királyság új magyarországi követe

36.

Nagy Dániel, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnökhelyettese szerdán fogadta Alexandre T. Sgourdéos rendkívüli követ és meghatalmazott minisztert, a Görög Királyság új magyarországi követét, aki átadta megbízólevelét.

A megbízólevelét átadásánál jelen volt Kristóf István, az Elnöki Tanács titkára, Puja Frigyes külügyminiszterhelyettes, Csatorday Károly rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a Külügyminisztérium protokoll-osztályának vezetője.

Alexandre T. Sgourdéos megbízólevele átadásakor beszédet mondott:

Elnökhelyettes Ur!

Tisztelettel átnyujtom Excellenciádnak megbízólevelemet, amellyel I. Pál király, felséges uralkodóm engem a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa mellé rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri minőségben akkreditált.

Szeretném biztosítani Excellenciádat, hogy új beosztásomban nem fogom kimélni erőmet az országainkat összefűző szálak erősítésére és kormányaink kapcsolatainak további fejlődésére.

Azon reményemet fejezem ki, hogy feladataim el látásában nem nélkülözöm majd sem Excellenciád, és az Elnöki Tanács tagjainak jóindulatu támogatását, sem pedig a Magyar Népköztársaság kormányának baráti együttműködését.

Nagy Dániel, az Elnöki Tanács elnökhelyettese válaszolt Alexandre T. Sgourdéos követ beszédére:

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 36. kiadás 1959. november 18. 10 óra 35perc

/Átadta megbízólevelét...1.folyt./
36.

Követ Ur!

Örömmel veszem át megbízólevelét, mellyel Ófelsége I. Pál király, a Görög Királyság uralkodója, Excellenciátat rendkívüli követ és meghatalmazott miniszterként a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa mellé akkreditálja.

Örömmel és megelégedéssel veszem tudomásul Excellenciátat azon törekvését, hogy az országainkat összefűző szálak erősítésén és kormányaink kapcsolatainak további fejlődésén kíván munkálkodni.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és a magam nevében biztosíthatom Önt Követ Ur, hogy e nemzeti erőfeszítéseit jóindulatu támogatással fogjuk kísélni, s országaink javát szolgáló munkálkodásában nem fogja nélkülözni a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány baráti együttműködését sem.

A megbízólevél átadása után a követ a kíséretében megjelent Tassis Karamanos követségi titkárt és Persa Karamanos követségi attasét bemutatta Nagy Dánielnek, az Elnöki Tanács elnökhelyettesének, aki ezután a követtel szívélyesen elbeszélgetett.

x x x

Alexandra T. Sgourdéos rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter megbízólevelének átadása után a Hősök terén megkoszorúzta a magyar hősi emlékművet. /MTI/

--- . ---

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 37. kiadás 1959. november 18. 14 óra perc

Kijavítják a hibás világítóberendezéseket, kivilágítják a fővonalai kirakatokat, ellenőrzik a vásárlók panaszainak intézését - A fővárosi tanács intézkedései a kereskedelem ünnepi felkészüléséről

41.

A fővárosi tanácsnál a napokban értekezleten beszélték meg a kereskedelem szakemberei az ünnepi felkészülést, a decemberi várható csúcsforgalom lebonyolítását. Egyebek között elhatározták, hogy különös gondot fordítanak a helyes árueelosztásra, az üzletek, piaci árusítóhelyek nyitvatartási idejének betartására és az árudák, boltok fokozott tisztaságára.

A középfoku gazdasági irányító szervek utasítást kaptak, hogy a fővonalai üzletek kirakatait naponta este 11 óráig kötelesek kivilágítani és a hibás neonvilágító berendezéseket rendbehozatni. Az előírások megszegői ellen, minden esetben szabálysértési eljárást indítanak.

A kerületi tanácsok fokozottan ellenőrzik, hogy az árucikkeket a boltvezetők kellő időben rendelik-e meg, az üzletek kirakatait rendben tartják-e és azt, hogy a különböző minőségű felvágottakból és egyéb huskészítményekből megfelelő mennyiség áll-e a vásárlók rendelkezésére. Ellenőrzik a kerületi tanácsok azt is, hogy a magánkereskedők - különösen a baromfi- és tojáskereskedők - megtartják-e a hatóságilag előírt árakat. Amennyiben visszaélést tapasztalnak, ügyészszégi, vagy szabálysértési feljelentést tesznek.

A következő hetekben széles körben vizsgálják a kereskedelem szervei a vásárlók panaszainak intézését is. Az ezzel kapcsolatos utasítás kimondja: ellenőrizni kell, hogy a panaszkönyveket mindenütt a megfelelő helyen függesztik-e ki, továbbítják-e a központnak a bejegyzéseket, s vizsgálják azt is, hogy a válaszadásnál megtartják-e az előírt 8 napot. Figyelemmel kísérik, hogy a válaszok érdemben foglalkoznak-e a panaszokkal, nem sablonosak-e.

Az ellenőrzés tapasztalatairól a kerületi tanácsok részletes jelentésben számolnak be a fővárosi tanács illetékesének. /MTI/

--- . ---

B 38. kiadás 1959. november 18. 17 óra 10 perc

Negyvenegy Bács megyei termelőszövetkezetben kezdtek meg a nagyüzemi gyümölcsösök telepítését

40.

Az ötéves terv időszakában a Duna-Tisza közén 15.000 holdon telepítenek nagyüzemi zárt gyümölcsösöket a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok. A futó-homok fokozottabb hasznosítását célzó munkálatok már megkezdődtek: 41 termelőszövetkezet látott hozzá a nagyüzemi zárt gyümölcsösök telepítéséhez. A téli fagyok beálltáig 800 holdon ültetik el a kis. fákat, emellett a már meglévő, előregedett, illetve kipusztult gyümölcsösök pótlására is mintegy 10.000 facsemetét használnak fel. Az állami gazdaságokban az ősszel és a jövő év tavaszán 630 holdon telepítenek új gyümölcsösöket. A telepítések új vonása, hogy a kajsziarackon kívül nagy számban ültetnek őszibarack-csemetéket is. /MTI/

Nagyszabású kiállítás nyílik a felszabadulás 15. évfordulóján a Nemzeti Múzeumban - Sajtótájékoztató a muzeumi munka időszerű kérdéseiről

37.

Szerdán a Szépművészeti Múzeumban Németh András, a Művelődésügyi Minisztérium muzeumi osztályának vezetője tájékoztatta a sajtó képviselőit a muzeumok idei eredményeiről és a jövő évi tervekről.

Elmondotta, hogy ebben az esztendőben a budapesti muzeumok közül főként a Szépművészeti Múzeum és a Nemzeti Galéria ismeretterjesztő tevékenységét támogatták. Segítették a kiállítások rendezését, katalógusok, reprodukciók és levelezőlapok kiadását. Vidéken az újonnan kapott helyiségek berendezése és a régi kiállítások felújítása volt a legfontosabb feladat.

A Tanácsköztársaság 40. évfordulójának megünnepléséből jelentős részt vállaltak a muzeumok is. Ország-szerte emlékkiállításokat szerveztek. Budapesten a Nemzeti Múzeumban épületében hónapról-hónapra soktízezer látogató kereste fel a központi emlékkiállítást és más

/folyt.köv./

B 39. kiadás 1959. november 18. 17 óra 35 perc

/Nagyszabású kiállítás....1.folyt./

37. muzeumok, így a Szépművészeti-, a Petőfi Irodalmi és az Iparművészeti Múzeum, valamint a Nemzeti Galéria időszakos kiállításait.

Több tájmuzeum rendszeresen, évről-évre muzeumi hetet rendez, amikor többféle kiállítást is bemutatnak. Említésre méltó volt a Petőfi Irodalmi Múzeumban a nagy költő emlékére rendezett kiállítás. Vidéken újdonságnak számít a szegedi Móra Ferenc Múzeum régészeti kiállítása, főként a megjelenítés, a technikai, az esztétikai elrendezés tekintetében. A megjelenítés formai, esztétikai megoldásaiban egyébként elég fejlett a magyar muzeológia. Több kívánivaló van azonban a kiállítások tartalmi részét illetően. Az ismeretterjesztésben elmaradtak a muzeumok, pedig a néptömegek szocialista kultúrájának fejlesztésében az élet igazi értékeinek, szépségeinek kialakításában.

↳ rendkívül sokat tehetnek

A tervekről szólva elmondotta, hogy már megnyitásra készen áll a mosonmagyaróvári muzeum állandó kiállítása. Az év végéig megrendezik a nyíregyházi muzeum új épületében az állandó helytörténeti, néprajzi kiállítást, valamint a debreceni Déry Múzeum állandó kiállítását. Még ebben az évben megnyitják a szolnoki galériát is. A jövő évben helyreállítják, újjárendezik a Nemzeti Múzeumban a világnézeti nevelés szempontjából fontos természettudományi kiállításokat, ugyanígy megkezdik a történelmi muzeum nagy régészeti kiállításának előkészítését. Vidéken az új tihanyi kiállítás előkészítése, a bajai, székesfehérvári és több más muzeum újjárendezése a legfontosabb feladat. A jövő év legnagyobb kiállítása-hazánk felszabadulásának 15. évfordulója tiszteletére - a Nemzeti Múzeumban nyílik.

Az elgondolások szerint az újjáépülő budai Várpalota épületének jelentős részében muzeumokat helyeznek el. Több éves tervről van szó, amely szerint nemcsak a Várba költöző muzeumok, a Nemzeti Galéria, a Legújabbkori Történeti Múzeum, a Néprajzi Múzeum és a Budapesti Történeti Múzeum helyiségproblémája oldódik meg, hanem sokat javít majd az eredeti helyükön maradó muzeumok helyzetén is. Az áthelyezésekkel kapcsolatban az épületek belső kiképzésére, a korszerű muzeológia követelményeinek érvényesítésére bizottságokat alakítottak.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 40. kiadás 1959. november 18. 17 óra 40 perc

/Nagyszabású kiállítás...2.folyt./ t 37.

Az ismeretterjesztést igen sok katalógus és más kiadvány segíti, jelenleg 130-féle muzeumi levelezőlap, sokféle plakát, röplap, s rövid ismertető van forgalomban. Ezeknek a kiadványoknak nagyrésze muzeális tárgyak reprodukciója. A kiadványok jelentős részét külföldre is elküldik, s ezért eszerébe külföldi szakirodalmat kapnak.

A muzeumi munka régi problémája az összegyűjtött anyag kezelése, megőrzése. Nagy jelentőségű a Művelődésügyi Minisztérium idevonatkozó döntése, amely lehetővé teszi a jövő évben egy korszerű muzeológiai és technológiai intézet megalakítását./MTI/

Megkezdődtek a fizetéses szabadságok a szegedi termelőszo-
vetkezetekben

1959. november 18.
39.

A szegedi termelőszo-
vetkezetek közül a mintasze-
rűen gazdálkodó Haladás és Szabadság Tsz-ben az idén köz-
gyűlési határozatot hoztak arról, hogy az üzemi dolgozók-
hoz hasonlóan, kéthetes fizetéses szabadságban részesítik
a szövetkezetek dolgozóit. A határozat valórváltását a
Haladás Tsz-ben megkezdték. Itt a sürgető őszi munkákkal
már elkészültek és a tavaszi hónapokig, folyamatosan két-
hetes pihenőre térnek a dolgozók. A szabadság idejére az év
folyamán teljesített munkaegység egynapi átlagát veszik fi-
gyelembe és azt szorozzák tizenkettővel. A szövetkezet 217
tagja közül 30-an már voltak szabadságon, a többiek most
kerülnek sorra./MTI/

Az agrárfelsőoktatási intézmények vezetőinek értekezlete

1959. november 18.
43.

Az agrárfelsőoktatási intézmények vezetői szerdán
értekezletet tartottak a Földművelésügyi Minisztériumban. A
tanácskozást Magyar András miniszterhelyettes tájékoztatója
vezette be, majd a résztvevők megvitatták az agrárügyet
és a mezőgazdasági akadémiák feladatait a szakemberek kép-
zésében és a termelőszo-
vetkezetek fejlesztésében./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41. kiadás 1959. november 18. 17 óra 45 perc

Ötvenféle férfi télikabát van az üzletekben - negyvenféle
méretben készülnek a konfekció ruhák - Szakosítják a ruhá-
zati boltokat

42.

Szerdán délelőtt a Férfiruha Nagykereskedelmi
Vállalat igazgatója, Gondos György ismertette a vállalat
eddig tevékenységét és terveit. Budapesten kívül Pest,
Fejér, Komárom és Nógrád megyét látja el a vállalat férfi
konfekcióáruval. Tájékoztatásában többek között elmondotta
azt is, hogy 1958-hoz viszonyítva az idén lényegesen megnö-
vekedett a férfi konfekcióruhák forgalma. A férfiak meg-
kedvelték a készruhát. Ennek egyik tényezője, hogy a kon-
fekcióruhák mintegy 30 százalékkal olcsóbbak. A vállalat
az utóbbi időben 16 millió forintot fordított a minőség ja-
vitására. A varrásnál több kézimunkát vezettek be, többek
között a nadrágokba térdbélést helyeznek, a vállrészt is
kézimunkával varrják össze.

Felkészültek a téli forgalomra is. Jelenleg
40-50 féle télikabát és 20.000 mőbörkabát kapható különbö-
ző színekben az üzletekben. 20-25 százalékkal több a téli
és átmenetiekabát, mint tavaly. Egyedül a krombi anyagu té-
likabátból lehet hiányra számítani.

Öltöny ökből is bőséges a választék. Jelenleg a
kereskedelem negyvenféle méretben hoz forgalomba készru-
hát. A kártolt szövetből készült ruhák száma a kétszere-
sére növekedett. Általában a mai férfidivat a külön zakó,
és a külön nadrág. A vállalat üzleteiben 45.000 zakót és
mintegy 80.000 nadrágot árusítanak, de az igényeket elő-
reláthatólag nem tudják teljes mértékben kielégíteni.

A továbbiakban elmondotta, hogy folytatják a
ruházati boltok szakosítását. A Rákóczi ut 7 szám alatt
ebben a hónapban önkiválasztóbolt nyílik meg, november
28-án pedig a Múzeum körut 1/b szám alatt megnyitják az
ország első férfiöltöny szaküzletét, ahol a Szegedi Férfi-
ruhagyár és a Vörös Október Férfiruhagyár önkiválasztó
rendszerrel árusítja majd termékeit. A Rákóczi ut 73 szám
alatti üzletet korszerűsítik, ezenkívül munkaruha szakbol-
tot, sport szakboltot is létesítenek. Hét nagyobb ruházati
üzletben bevezetik a készruhák testhezigazítását és az üz-
letekbe érkező készruhákat a jövőben minőségi ellenőrök
vizsgálják felül.

A Férfiruha Nagykereskedelmi Vállalat már most
gondoskodik a nyári ruhakollektíváról is. Ezért kérdőíveket
osztanak szét a vásárlók között, annak megállapítására, hogy
a férfiak a nyáron milyen anyagból és milyen divatu ru-
hákat kívánnak majd hordani./MTI/

B 42. kiadás 1959. november 18. 17 óra 15 perc

Betakarították a termést a Szolnok megyei rizsföldekről.

38.

Szolnok megye mezőgazdasági termelőszövetkezetei ebben a gazdasági esztendőben több mint 17.000 holdon termesztettek rizst. A nagy kiterjedésű táblákon befejezték az aratást és a cséplés tulnyomó többségével is végeztek. A nagyüzemi gazdaságok ebben az évben már szélesebb körben alkalmazták a gépeket, a több mint 4000 hold rendezett, időben kiszáradt telepről kombájnnal takarították be a termést. A rizsföldek hozama - a bruzóne kártevése miatt - valamivel alacsonyabb az elmúlt évinél, de még így is 11.5 mázsát mértek holdankénti átlagban. Számos termelőszövetkezetben jóval az átlagon felül arattak, a mezőturi Bercsényi Tsz-ben például 30, a kisujszállási Buzakalász Tsz-ben pedig 20 mázsát takarítottak be holdanként. A rizstermesztés hasznát bizonyítja, hogy csak ez a termés mintegy 85 millió forinttal gyarapítja a termelőszövetkezetek évi bevételét./MTI/

--- . ---

A külügyminiszter ebédje az új indonéz nagykövet tiszteletére

47.

1959. november 18.

Dr. Sik Endre, a Magyar Népköztársaság külügyminisztere, szerdán ebédet adott B.M. Diah, az Indonéz Köztársaság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete tiszteletére. Az ebéden résztvett a Külügyminisztérium több vezető munkatársa. Jelen volt Abdoel Hamid, az Indonéz Köztársaság nagykövetségének tanácsosa./MTI/

--- . ---

B 43. kiadás 1959. november 18. 18 óra 15 perc

Háromszobás hallos lottó öröklakásnak, számos más értékes nyereseménynek még nincs gazdája

44.

A legutóbbi lottó jutalomSORSÓLÁS öt főnyereménye közül két öröklakás után most a családi ház és a személygépkocsi is gazdára talált. A ház nyertesé Baráth Mihály varsányi lakos, aki jelenleg második szolgálati évét töltő katona. Elmondotta többi között, hogy bevonulása előtt nősült és reméli, hogy leszerelése után feleségével már beköltözhet Lottón nyert új otthonába. A Skoda-Felicia személygépkocsi tulajdonosa Ihasz Kálmán miskolci lakos is jelentkezett.

A legértékesebb főnyeresemény, az Ullői uton épülő lottóház háromszobás, hallos öröklakásának birtokosa még ismeretlen. Ezenkívül nem jelentkeztek még többek között nyolc motorkerékpárért, 12 televízió készülékért, öt hűtőszekrényért, fém szobabutorért, perzsaszőnyegekért, villanytűzhelyekért és egy grany Doxa karóráért. A jelentkezés határideje a szabályok értelmében november 20-án lejár. Ajánlatos tehát, hogy mindazok, akik még nem ellenőrizték, nyert-e 43. heti lottószelvényük, nézzék meg a hivatalos nyereseményjegyzéket.

A nyertes szelvények pénteken még eljuttathatók a legközelebbi OTP fiókba, vagy a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság központjába./MTI/

--- . ---

A kormány elnöke fogadta az új indonéz nagykövetet

46.

1959. november 18.

Dr. Münnich Ferenc, a magyar forradalmi munkáspárt kormány elnöke, szerdán bemutatkozó látogatáson fogadta B.M. Diah nagykövetet, az Indonéz Köztársaság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét./MTI/

--- . ---

B 44. kiadás 1959. november 18. 18 óra 5⁰ perc

A Magyar Jogász Szövetség nyilatkozata a laoszi kérdésről

45.

A Demokratikus Jogászok Nemzetközi Szövetsége pekingi kibővített titkársági ülésén határozatot hozott a laoszi kérdésben. A Magyar Jogász Szövetség csatlakozik a határozathoz, s nyilatkozatában többek között hangsúlyozza:

A vietnami, laoszi és kambodzsai hadműveletek megszüntetéséről szóló egyezmény a délkelet-ázsiai béke fenntartása szempontjából fontos nemzetközi okmány, amely az azt aláíró országokra, Kambodzsára, Vietnamba, az Amerikai Egyesült Államokra, Franciaországra, Laoszra, a Vietnami Demokratikus Köztársaságra, a Kínai Népköztársaságra, az Egyesült Királyságra és a Szovjetunióra fontos kötelezettségeket tartalmaz. Ilyen többek között az a kötelezettség is, amely megtiltja külföldi csapatok, katonai személyek, valamint mindenfajta fegyver és lőszer szállítását Vietnamba.

↳ Dél- A zárónyilatkozat 12. cikkelye szerint a genfi értekezlet valamennyi részvevője kötelezte magát arra is, hogy a Kambodzsával, Laoszsal és Vietnammal fenntartandó kapcsolataiban tiszteletben tartja ezeknek az államoknak szuverenitását, függetlenségét, egységét, területi integritását és tartózkodik a belügyeikbe való beavatkozástól.

A Laoszban jelenleg kialakult politikai helyzet, amelyet az Egyesült Államok kormánya azzal idézett elő, hogy amerikai csapatokat szállított Laoszba, a genfi egyezmény súlyos megsértése. Ez a lépés, valamint a Laoszi Királyi Kormány és az Egyesült Államok kormánya között létrejött katonai egyezmény, veszélyezteti Délkelet-Ázsia békéjét és a délkelet-ázsiai államok biztonságát.

Az ENSZ Biztonsági Tanácsának az a határozata, amely laoszi vizsgáló albizottság kiküldetését határozta el, ellentétben áll a genfi és a ... egyezményekkel és jogtalan beavatkozás Laosz belügyeibe.

A Laoszban kialakult politikai helyzet csak a genfi és a ... egyezmények szellemében, a békés tárgyalás útján oldható meg.

↳ vientianai

/folyt.köv./

B 45. kiadás 1959. november 18. 18 óra 5⁰ perc

A Magyar Jogász... I. folyt.
45.

Az emberi szabadságjogokat sérti az is, hogy a Laoszi Királyi Kormány minden törvényes alap nélkül elrendelte a Neo Lao Hakszat párt vezetőinek, többek között Szufanuvong hercegnek letartóztatását. A letartóztatásokat annál is inkább el kell ítélni, mert köztudomású, hogy a Neo Lao Hakszat mozgalom Laosz demokratikus átalakulásáért küzdött.

A Magyar Jogász Szövetség a nemzetközi jog alapelveiből kiindulva azt a meggyőződését fejezi ki, hogy a kölcsönös bizalom elengedhetetlen feltétele a nemzetek közötti békés együttműködésnek. Ezért tiszteletben kell tartani az államok között létrejött és ezek kapcsolatait szabályozó szerződéseket, helyre kell állítani a nemzetközi egyezmények tekintélyét. A laoszi kérdés megoldásánál is a genfi és a ... egyezményhez kell visszatérni.

Ennek megfelelően a Magyar Jogász Szövetség teljes mértékben támogatja azokat a lépéseket, amelyeket a Demokratikus Jogászok Nemzetközi Szövetsége a laoszi helyzet megoldására az ENSZ főtitkárnál tett. Csatlakozik ahhoz a követeléshez, hogy sürgősen állítsák helyre a genfi egyezmény szellemében a békét Laoszban, vonják vissza Laoszról az amerikai csapatokat, haladéktalanul engedjék szabadon a Neo Lao Hakszat mozgalom összes tagjait, akiket törvénytelenül, demokratikus tevékenységük és demokratikus politikai meggyőződésük miatt tartanak fogva./MTI/

Meghalt Szekeres Kálmán, a munkásmozgalom régi harcosa

1959. november 18.

49.

Szekeres Kálmán, a munkásmozgalom régi harcosa elhunyt. Szekeres Kálmán 1918-ban a fodrász-segéd szakszervezetének, majd 1919-ben a munkás-katonatanácsnak egyik szervezője volt, hűséges harcosa a pártnak, aktív részvevője a szocializmus építésének. Szekeres Kálmánt a IX. kerületi párt végrehajtóbizottság és a Magyar Partizánszövetség saját halottjának tekinti. A hamvasztás előtti bucsú gyászszertartás pénteken délután 1/2 4 órakor lesz a Farkasréti temető halottasházában./MTI/

B 46. kiadás 1959. november 18. 18 óra 55 perc

Csütörtökön ujtja fel az Operaház a Trisztán és Izoldát

48.

Wagner Richard remekművét, a Trisztán és Izolda tét csütörtökön este ujtja fel az Allami Operaház. Wagner száz éve fejezte be a művének komponálását - a zürichi mellett kezdte el a szövegkönyv írásával, s Velencében vetette papírra az utolsó kottajelt. Az operát először 1865- júniusában mutatták be Münchenben, a magyarországi bemutatót pedig 1901 november 28-án tartották. Azóta a legkiválóbb hazai és külföldi énekesek alakították a magyar főváros operaszínpadán Wagner művének szerepeit. Utoljára 1948 február 13-án játszotta az Operaház a Trisztán és Izoldát, s a hazai előadások sorában a csütörtöki felújítás lesz a százharmincegyedik.

Trisztán szerepében Joviczky József, Izolda szerepében pedig Delly Rózsi mutatkozik be a felújításon. Marke királyt Székely Mihály, Kurvenalt Jámbor László alakítja. Az operában fellép Szőnyi Olga, Kenéz Ernő, Kishegyi Árpád, Kövecses Béla és Nádas Tibor.

A Trisztán-felújítás karmestere Ferencsik János lesz, az operát Nádasdy Kálmán rendezte. A díszleteket Fülöp Zoltán, a jelmezeket Márk Tivadar tervezte. A szövegkönyvet Blum Tamás és Horváth Adám ültette át magyar nyelvre. /MTI/

Ülést tartott a Komárom és a Somogy megyei képviselőcsoport

1959. november 18.
50.

Az országgyűlési képviselők Komárom megyei csoportja szerdán a Tatabányai Cement- és Műszervekben ülést tartott. A képviselőket szakemberek tájékoztatták a megye építőanyagipari üzemének ezévi munkájáról és jövő terveiről. Az ülésen megbeszéltek a megye területén bőven található helyi építőanyagok fokozottabb felhasználásának lehetőségeit is. Az ülés után a képviselők megtekintették a gyárban a nagyarányú rekonstrukciós munkákat.

Az országgyűlési képviselők Somogy megyei csoportja Kaposvárott tartott ülést. A képviselők a törvényesség, valamint a közbiztonság helyzetéről szóló tájékoztatót hallgatták meg. /MTI/

B 47. kiadás 1959. november 18. 19 óra 10 perc

Teljesítette évi tervét a kőolajfeldolgozó ipar - Harminc-kétezer tonna gázolaj terven felül a mezőgazdaságnak

51.

A kőolajfeldolgozó ipar november 17-én teljesítette éves tervét. Az üzemek eddig kétféle millió tonna olajat dolgoztak fel és ezzel megteremtették annak a lehetőségét, hogy az év végéig elérjék a hároméves tervben 1960-ra előirányzott termelési színvonalat. Az év hátralevő hat hetében a többlettermelés előreláthatólag annyi lesz, mint amennyi tíz évvel ezelőtt, az államosítás évében, fél esztendő alatt az egész termelés volt.

A mezőgazdasági termelészövetkezetek számának emelkedésével lényegesen nagyobb lett a traktorállomány és az egyéb mezőgazdasági motoros járművek száma, s ezeket el kell látni üzemanyaggal. A feldolgozó ipar a tervteljesítés következtében ennek a feladatának teljes mértékben tud felelni. Az üzemek eddig 32.000 tonna gázolajat adtak terven felül a mezőgazdaságnak. A zavartalan ellátás érdekében az AFOR 30 helyen száz köbméteres tartályokkal gyarapította a tárolóteret és ezzel meggyorsította, zavarmentessé tette a gépállomások, a termelészövetkezetek kiszolgálását.

A jó tervteljesítést - azonkívül, hogy a kőolajbányászat egyenletesen ellátta a feldolgozó üzemeket nyersolajjal - az tette lehetővé, hogy a Szovjetunió a növekvő szükségletek fedezésül szolgáló nyersolajat rendelkezésünkre bocsátotta és egyenletesen szállította.

Az üzemek dolgozói nagy körültekintéssel és találékonysággal kutatták fel a módokat, amelyek a desztilláló berendezések teljesítőképességét megnövelték. Így jelentéktelen beruházásokkal a maguk erejéből fejlesztették a termelést. /MTI/

Időjárásjelentés

1959. november 18.

56.

A Meteorológiai Intézet jelenti november 18-án, szerdán 18 órakor:

Várható időjárás csütörtök estig:

Erősen felhős idő, néhány helyen kisebb eső. Mérsékelt, helyenként élénk déli, délkeleti szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 7-11 fok között. Távolsági kilátások: lassú, fokozatos lehülés.

A Duna vizállása 16 órakor: 138 centiméter.

/MTI/

B 49. kiadás 1959. november 18. 2 óra 30 perc

Gyárberendezéseket szállítunk Albániába - Aláírták a jövő évre vonatkozó magyar-albán árucserforgalmi megállapodást

52.

A barátság és a kölcsönös megértés légkörében folytatott tárgyalás után Budapesten aláírták a Magyar Népköztársaság és az Albán Népköztársaság közötti 1960 évi árucserforgalomra vonatkozó jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyv értelmében a magyar külkereskedelem villamosági felszereléseket, kábeleket, különböző gépekhez pótalkatrészeket, alumíniumlemezeket, fogyasztási cikkek, építőanyagokat és más árukat szállít Albániába, ahonnan rezet, vasércet, krómércet, nyersolajat, különböző nyersbőrt, faárut, dohányt és más cikket vásárolunk.

A jegyzőkönyvet magyar részéről Droppa Gusztáv külkereskedelmi miniszterhelyettes, albán részről Gogo Kozma, az albán kereskedelmi miniszter első helyettese írta alá. Az aláírásnál jelen volt Edip Cuci, az Albán Népköztársaság magyarországi nagykövete.

Az ünnepélyes aláírás után a két küldöttség vezetője a következő nyilatkozatot adta az MTI munkatársának:

- Az árucserforgalmi egyezményrel egyidőben megállapodást írtunk alá arról is, hogy az Albániának nyújtott hosszulejratu hitel formájában milyen berendezéseket szállítunk, - mondotta Droppa Gusztáv. A magyar-albán gazdasági kapcsolatok nagy lépéseket tettek meg az elmúlt években és a jövőben a szokásos cikkek kivül teljes gyárfelszereléseket is szállítunk Albániába. Még 1960-ban üzembe helyezünk egy brikettgyárat, két konzervgyárat és megkezdjük a gépek szállítását a később felépülő üzemekhez, többek között egy huskomináthoz. Nagy örömünkre szolgál, hogy a magyar ipar gyártmányai segíthetik Albániában a szocializmus építését.

Gogo Kozma, az albán küldöttség vezetője elmondotta, hogy Albániában már találhatók olyan gyárak, amelyek magyar szakemberek tervei alapján, magyar berendezésekkel épültek. Ezek a konzervgyárak igen jól működnek, a lakosság körében kedveltek készítményei. A jövőre szállítandó konzervgyári berendezések ezeknek az üzemeknek a bővítését szolgálják. A brikettgyár Albánia első ilyen üzemé lesz, s Tiranában épül majd fel. Később ugyancsak Tiranában

/folyt.köv./

B 49. kiadás 1959. november 18. 2 óra 30 perc

/Gyárberendezéseket...1.folyt./

52.

kezdi meg működését a huskominát és a kenyérgyár. A kenyérgyár száz tonna napi teljesítményével a főváros lakosságát teljesen ellátja majd. A huskominát, amelyhez vágóhidon kívül feldolgozó üzem, kisebb konzervgyár és hűtőház is tartozik, naponta nagy mennyiségű húsárut küldhet majd a tiranai élelmiszerüzletekbe./MTI/

Színészek és postások baráti találkozója

1959. november 18.

54.

Szordán délután a Magyar Néphadsereg Színházának művészei felkeresték a Nyugati pályaudvar mellett levő 62-es számú postahivatalt. A művészek megtekintették a posta üzemrészeit, megismerkedtek az egyes munkafolyamatokkal, végigkísérték a levél útját a feladástól a továbbításig.

Az üzemlátogatás után a színház művészei - Schubert Eva, Keres Emil, Pálos György, Prókay István, Szatmári István és Tordy Géza - fehérasztal mellett találkoztak a postahivatal legjobb dolgozóival. A jól sikerült találkozón megállapodtak: december 4-én a postások viszonzózzák a látogatást. A 62-es számú postahivatal legjobb dolgozói ezen a napon ellátogatnak a Magyar Néphadsereg Színházába, megismerkednek a színpalak világával, majd megtekintik az esti előadást./MTI/

Irodalmi est az Újságíró klubban

1959. november 18.

55.

Az Újságíróklub nagyszerű, magas színvonalú irodalmi estét rendezett, amelynek műsorán Vörösmarty versei, Eötvös József prózája, Katona József Bánk bánjának jelenete és Erkel Ferenc operáinak részletai szerepeltek. A műsorban közreműködött Csernus Mariann, Forgács László, Dénes Erzsébet, Kő Katalin, Laczó István, Makay Margit, Mikes Lilla, Palotai Erzsébet, Radnay György és Szedsődy Irén. Az összekötő szöveget Balla Éva mondta./MTI/

B 50. kiadás 1959. november 18. 10 óra 30 perc

A SZOT Elnökségének üdvözlőlevele a kubai dolgozók kongresszusának

53.

"Nagy megtiszteltetés számunkra - mondja a SZOT Elnökségének üdvözlőlevele a kubai dolgozókhöz - a Szakszervezeti Világszövetség útján érkezett meghívásuk a dik-tatura megdöntése utáni I. Szabad Demokratikus Országos Munkáskongresszusukra. Sajnáljuk, hogy az idő rövidsége miatt nem tudjuk küldöttséggel képviseltetni magunkat. A Magyar Népköztársaság dolgozói nevében ezúton küldjük forró testvéri üdvözlőlevelünket a kongresszus résztvevőinek és Kuba egész dolgozó népének. Testvéri együttérzéssel kívánjuk, koronázza siker nemes, nagyszerű harcukat, amelyet azért folytatnak, hogy a dolgozók jobban éljenek, hogy a föld azé legyen, aki megműveli, hogy megszilárdítsák hazájuk demokratikus fejlődését, szociális és gazdasági felfelémozgását, megvédjék nemzeti szuverenitásukat. Éljen a szakszervezeti egység, éljen a dolgozók nemzetközi szolidaritása a társadalmi haladásért, a leszerelésért, a békéért" - fejezi be üdvözlő táviratát a Szakszervezetek Országos Tanácsa Elnöksége./MTI/

Munkás-paraszt akadémia nyílt Rákoskeresztúron

1959. november 18.

57.

Szerdán este a rákoskeresztúri általános iskolában ünnepélyesen megnyitották a XVII. kerület munkás-paraszt akadémiaját. A kerület dolgozói az üzemi munkások és a termelőségfejlesztési tagok közül az akadémia művelődési tagozatára 80-an, a mezőgazdasági tagozat kertészeti, növénytermesztési és állattenyésztési tagozatára 90-en, az orosz, német, angol, francia nyelvtanfolyamaira pedig 75-en jelentkeztek. A művelődési tagozat első előadását a nemzetközi helyzet időszerű kérdései címmel Gyáros László, a kormány Tájékoztatási Hivatalának elnöke tartotta./MTI/

B 51. kiadás 1959. november 18. 11 óra 35 perc

Hathetes kongresszusi műszak kezdődik a sztálinvárosi hengermű-szerelésen - A fővárosi üzemek dolgozói tovább rövidítik a határidőket

58.

A sztálinvárosi meleghengermű szerelői szerda délután kongresszusi gyűlést tartottak. A megbeszélésen résztvettek a sztálinvárosi hengermű építésén dolgozó fővárosi vállalatok vezetői és a VI. kerületi pártbizottság vezetői. Több száz szerelő jelenlétében megbeszéltek, hogyan lehet közös összefogással meggyorsítani a sztálinvárosi hengermű építkezést. A három budapesti VI. kerületi vállalat: a gyár- és gépszerelő vállalat, az E.M. 1.sz. Gépszerelő Vállalat és a Villamosállomás Szerelő Vállalat dolgozói a tanácskozáson elhatározták, hogy csütörtöktől az év hátralevő részében kongresszusi műszakot tartanak a hengermű szerelésen. Egyes szerelési határ-időket - eddigi felajánlásaikon túl - ismét megrövidítenek, jobban összehangolják munkájukat.

Sarlós István, a VI. kerületi pártbizottság első titkára hangsúlyozta, hogy a sztálinvárosi meleghengermű építése jó ütemben halad előre annak ellenére, hogy sok nehézséget kell menetközben leküzdeni. Azt akarjuk - mondotta - hogy a VI. kerület üzemének segítségével jövő év közepén a sztálinvárosi meleghengermű - mint az ország egyik legjelentősebb új nagyüzeme bekapcsolódjon az ország gazdasági életének vérkeringésébe. Ezzel is méltóképpen elő akarjuk készíteni a második öt éves tervet, amely tekintélyes mennyiségű lemezt, körülbelül két és fél milliárd értékű hengerelt árut vár évente a sztálinvárosi meleghengerműtől.

A három fővárosi vállalat sztálinvárosi dolgozói ezután egész sor felajánlást tettek, amelyeket a hathetes kongresszusi műszak alatt akarnak megvalósítani. Kiemelték egyes felszólalók, hogy a meleghengermű jövő évi üzembehelyezésével is méltóképpen akarják megünnepelni jövőre sztálinváros 10. születésnapját.

Inokai János beruházási főmérnök a Dunai Vas-mű vezetői és dolgozói nevében köszönetet mondott a VI. kerületi pártbizottság és a kerületi üzemek vezetőinek, dolgozóinak a segítségért. Kérte a különböző szerelési anyagokat szállító vállalatokat és iparigazgatóságokat, hogy ők is erőteljesebben támogassák a sztálinvárosi hengermű építkezéseket.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K .

B 52. kiadás 1959. november 18. 4/4 óra - perc

/Hethetes kongresszusi...1.folyt./ Végén 58.

A munkásgyűlés végén vörös selyem vándorzászlót adtak át a hengerműi építkezésen legjobban dolgozott szerelőbrigádnak, Nagy Dezső gyár- és gépszerelő brigádjának, két szerelő pedig kiváló dolgozó kitüntetést kapott. /MTI/

V E G E !!

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 1. kiadás 1959. november 19. 6 óra - perc

Beszélgetés 300 családdal a pártkongresszusról - Jól dolgoznak a körzeti népfront-bizottságok a XVIII. kerületben

1 1959. november 19.

A fővárosban, elsősorban a széttagolt külső kerületekben, a központi népfront-bizottságok mellett egyre alakulnak az ugynevezett körzeti népfront-bizottságok, amelyek elsősorban a kerületek "peremén" tevékenykednek. A XVIII. kerületben is megalkultak a népfront-mozgalom új segítőtársai, s hogy a körzeti népfront-bizottságok ma már jól dolgoznak, az jelentős részben a körzeti pártszervezetek támogatásának köszönhető. A kommunisták a XVIII. kerületben is sokat segítettek abban, hogy a népfront Pestlőrincen és Pestimréen is mind jobban betöltsi hivatását.

Az öt körzeti bizottság mintegy ötszáz aktivistával gazdagította a XVIII. kerületi népfront-mozgalom társadalmi munkásainak körét. A körzeti bizottságok a környék iskolaiban vagy például az állami telepen a művelődési otthonban székelnek, de tevékenységüket elsősorban Pestlőrinc és Pestimre földszintes családi házaiban végzik. Az elmúlt hetekben mintegy 300 családdal jutottak el esténként, s beszélgettek a családfővel, a háziasszonnyal országunk közölgő nagy cseményéről, a pártkongresszusról. Az otthonos környezetben a szokásosnál is jobban megoldódtak a nyelvek, a szívek.

A XVIII. kerületben a körzeti népfront-bizottságok képviselői a tanácstagi beszámolókon is résztvesznek és összegyűjtik a közérdekű javaslatokat, amelyeket a kerületi népfront-bizottság közvetítésével eljuttatnak az illetékesekhez. A legutóbbi napokban Pestimréről 21, a Ganz-kertvárosból 18 olyan kezdeményezést továbbítottak, amelyek egy részének megoldását már a jövő évi kerületfejlesztési tervtől várják.

A XVIII. kerületi népfront-mozgalom munkájába új szint hoznak a következő hónapok. A körzeti bizottságok november végétől már résztvállalnak Pestlőrinc és Pestimre lakói gondolkodásmódjának formálásában is. Előadásokat rendeznek a kerületi tanács segítségével, a tudományos ismeretterjesztő társulat pedig gondoskodik a jólképzett előadókról. Így a kerület legtávolabbi részeiben november második felében ismeretterjesztő előadásorozatok kezdődnek. A Ganz-kertvárosban a körzeti népfront-bizottság "felfedező utat hirdet az emberi test birodalmában", az állami telepen pedig az élet keletkezéséről és az élővilág fejlődéséről lesz szó. Az előadásokat népszerű tudományos filmek vetítésével gazdagítják. A körzeti népfront-bizottság ötletességét a dícséri a másik "ujdonság" az állami telepen ifjúsági klubdelutánokat rendeznek szentül, egy-egy pedagógus vezetésével, ahol a serdülőkorú fiatalok kellemes időtöltéséről gondoskodnak. /MTI/

-0-0-0-0-